

RIM, 17. — V deželnem svetu Italija se je oblikovala nova vlada, ki jo tvorijo predstavniki KSI, PSI in PSDI. Tri stranke razpo-

V TOREK, 23. MARCA

V deželni skupščini razprava o štiriletnem razvojnem načrtu

Svetovalska skupina KD zagovarja skladnost načrta z gospodarskimi in družbenimi zahtevki deželne skupnosti

Včeraj so se v Trstu sestali člani demokratske svetovalske skupine v deželni skupščini. Sejo je vodil načelnik skupine Coloni, prisotni pa so bili tudi odborniki za finance Tripani, Fregedali so nekatere vprašanja v zvezi z deželnim proračunom za letošnje leto in s štiriletnim razvojnim načrtom 1976-79, o katerih bo šlo v razpravi v deželni skupščini v torek. On zaključuje seje svetovalske skupine KD izdala daljša poročila, v katerem naglašajo, da se bo ob tej priliki v deželni skupščini lahko razvila temeljit razprava o gospodarski in družbeni realnosti Furlanije-Juljske krajine. Glede štiriletnega načrta se v poročilu naglašajo, da gre za široko zaje plan, ki bo omogočil polno izkoriščanje vseh finančnih sredstev, ki bodo na razpolago v razdobju 1976-79. Prehod z letnega na štiriletno načrtovanje bo na ta način omogočil uspešnejše obsežnejših gospodarskih in socialnih pobud, hkrati s tem pa bo omogočil največje večje posojila za uresničitev nekaterih pomembnih ekonomskih in socialnih struktur. To značilnost novega deželnega načrta — pravi nadalje poročilo — so sprejele z zadovoljstvom na znanje vse družbene sile, demokratske ustanove in sindikalne organizacije naše dežele.

Uvedba štiriletnega razvojnega načrta bo omogočila naši deželi — pravi nadalje predstavnik KD v deželni skupščini — da se bo rešila iz sedanjega kriza, da bo obvarovala raven zaposlenosti, podprla svojo industrijsko, trgovsko, obrtniško in turistično vlogo, hkrati s tem pa da bo krepko posegla na področja zdravstva, prometa in ljudskih gradenj.

V odgovor na ustrezne kritične pripombe, ki so jih glede načrta izrekli zlasti komunisti, se je v poročilu KD naglašalo, da nameravajo deželni organi tudi s pomočjo novega instrumenta uresničiti dejanske decentralizacije v Furlaniji-Juljski krajini. Prav tako nameravajo povabiti k tesnemu sodelovanju pri zakonodajnih pobudah vse demokratske komponente deželne skupnosti.

Poročilo na koncu naglašajo, da se je načelnik svetovalske skupine Coloni na seji dotaknil tudi vprašanja odnosov med deželo in državo in v tej zvezi dejal, da si bodo deželni organi prizadevali, da bi ohranili in okrepili vlogo Furlanije-Juljske krajine v odnosu do države, in da bodo »s mednarodnem merilu spoštovali tiste obveznosti, katerim so zavestno dali svoj pristanek, zavedajoč se, da morejo realistično predstavljati instrument za izboljšanje sožitja«.

MAJA MESECA V VIDMU I. vsedravnini salon stola

Kakor je bilo svoj čas že napovedano, bo v letošnjem maju v Vidmu prvi vsedravnini salon stola.

DANES SLOVESNO ODPRTJE V PALAČI COSTANZI

Urbanistična razstava o javnih uslugah v občini

Razstava prikazuje potek načrtovanja variante uslug in je njen glavni namen, da bi pritegnila k sodelovanju pri načrtovanju čim širše plasti načrtovanja

Danes ob 18. uri bodo v dvorani anaraghijske urada v palači Costanzi odprli urbanistično razstavo, ki predstavlja temeljni korak na poti skladnega načrtovanja javnih uslug za čim uspešnejši razvoj mestnega tkiva. Razstavo bo ob prisotnosti predstavnikov krajevne oblasti, raznih organizacij in strokovnjakov odprl župan Spaccini.

Razstava je razvijena v vrsto grafičnih prikazov z ustreznimi dokazilji. V prvem delu je pomembnejši zgodovinski prikaz urbanističnega načrtovanja in razvoja Trsta od leta 1934 do današnjih dni, obenem pa prikazuje glavne cilje nove variante uslug. To pa ne pomeni, da je pozornost urbanistov usmerjena izključno v dopolnjevanje območij, na katerih bi morale stati ustrezne javne strukture, temveč predvsem v prenosno sedanega regulacijskega načrta.

Razstava nato podrobneje obrazlojuje tri osnovne cilje nove variante. V prvem delu je ponazarjen namen načrtovalcev, da pri širjenju mesta poskrbijo za jasen program posegov, ki naj se nanaša na primarno in sekundarno urbanizacijo in ki naj istočasno podpre pobude tistih območij, ki že razpolagajo z uslugami.

Drugi del razstave obravnava temo širjenja mesta ob predvidevanju, da bi doseglo 370 tisoč prebivalcev. Pri tem gre za proučitev raznih možnosti širjenja in obenem za ohranitev ravnotežja med družbenimi uslugami in stanovanjsko danostjo.

V tretjem delu pa je orisana hipoteza, po kateri naj bi kakovostno in količinsko prilagodili posamezna območja raznim javnim objektom in uslugam.

Dokončna varianta bo seveda izšla tudi iz predlogov in pripomb, ki jih je že dalo in jih bo dalo samo prebivalstvo potom seveda sam predstavnikov v rajonskih konzulatih. Del razstave prikazuje namreč tudi sedanje stanje v posameznih mestnih in

dni so organizatorji določili datum: salon bo v času od 19. do 23. maja. Dostop na sejem bodo imeli samo strokovnjaki in poslovni ljudje, organizatorji pa bodo povabili tudi več strokovnih odposlanstev iz tujine. Salon bo obsegal stole iz lesa, kovine in plastičnih mas ter tehnične naprave za izdelovanje stolov.

Dinar iskana valuta v Trstu

Skokovito nazadovanje vrednosti italijanske lire na mednarodnih tržiščih za močnejše valute (med slednje pristevamo dolar, nemško marko, švicarski frank in nizozemski florint), vplivata že dalj časa

KLJUB NAZADOVANJU V FEBRUARJU

Živahna trgovinska menjava po tržaškem avtonomnem računu

Izvoz in uvoz skupaj sta v prvih dveh mesecih letos dosegla vrednost 5,7 milijarde lir

Blagovna menjava po tržaškem avtonomnem računu se je v preteklem februarju ponovno skočila v primeru s prometom, ki so ga zabeležili v januarju. Po opravljenih vplicih in izplačilih z omenjenega računa, ki ga vodi tukašnja filijala zavoda Banca d'Italia, je znašal namreč uvoz jugoslovanskega blaga na tržaško področje 608.876.000 lir, medtem ko je izvoz italijanskega blaga s Tržaškega na sosednja področja čez mejo dosegel 1.149.880.000 lir. Obojesmerni promet je po vsem tem letošnji 1.758.756.000 lir. V januarju letošnji 1.767 je uvoz dosegel 1.016.322.000 lir, izvoz pa 2.999.519.000 lir, tako da je vrednost obojesmernega prometa znašala 5.774.597.000 lir. Pri tem naj omenimo, da so doslej v letošnjem letu (glavino sicer v januarju) prenesli s splošnega lirskega računa, po katerem se poravnava medsebojne finančne obveznosti v okviru splošna trgovinske menjave med Italijo in Jugoslavijo 2.560.000.000 lir.

Kar zadeva gibanje tržaškega avtonomnega računa v prvih dveh mesecih letos, kažejo statistični podatki, da je bila v letošnjem letu dosežena doslej največja vrednost: kakor smo že omenili, je obojesmerni promet v januarju in februarju letošnji dosegel skupno 5.774.597.000 lir, v prejšnjih štirih letih pa so bile dosežene naslednje vrednosti: v letu 1975 2.698.364.000 lir, v letu 1974 2.149.366.203.000 lir, v letu 1973 2.149.633.248.000 lir in v letu 1974 1.149.633.248.000 lir.

SESTANKI V ZGONIŠKI OBČINI

Včeraj v Gabrovu drevi pa v Saležu

Sinočnjega sestanka z občinsko upravo so se množično udeležili vaščani iz Gabrova. Devinske in Božje polje, ki so se pobliže seznanili in pogovorili o vseh vprašanih v zvezi z občinsko smetarsko službo. Zelo jasno se je pokazala potreba po uvedbi te službe, ki bo vendarle zaščitila kraško okolje. Med diskusijo je med drugim prišlo na dan vprašanje ureditve avtovnosne čakalnice, sprejet pa je bil tudi predlog o poimenovanju osnovne šole v Gabrovu po prvem slovenskem poslancu Srebrniku. Drevi ob 20.30 po podoben sestanki v osnovni šoli v Saležu.

Danes stavka gradbenih delavcev

Zaradi zamude pri obnovitvi vsedravnih pogodb bodo v tržaški pokrajini danes stavkali gradbeni delavci. Stavka se bo pričela ob 12. uri ter se bo zaključila popolnoma. Sporne točke pri obnovljanju pogodb zadevajo predvsem integracijo plače v primeru bolezni ter enoten povišek.

«Orient express» danes v Trstu

Danes, med 16. in 18.30, bo na tržaški železnici postajal spet zaškrupalo kolesje znamenitega vlaka «Orient express», ki so ga pred nedavnim upokojili. Ta vlak, ki je povezoval evropski zahod z vzhodom, je postal že legenda. O njem so pisali znameniti romani, pisateljice od Mauriceja Dekobra in pisateljice kriminalnih romanov Agathe Christie do Grahama Greena. O njem so posneli tudi nešteto filmov in čeprav pripada že zgodovini prevoznih, je spomin na čar, ki ga je vzbujalo potovanje v njegovih gosposkih vagonih, še vedno živ. Ta spomin so hoteli sedaj še poživiti. Pobudo je dala uprava švicarskega železnice. Tako je torej «Orient express», ki ga poganja lokomotiva tipa 656, spet na poti proti Istanbulu, kmalu bo dopotoval po 54 urah vožnje.

Lokomotivi so priklopili šest nekdanjih že tradicionalnih spalnih vozov ter nekaj vozov-priljubljenov. Njegovo potovanje spremlja seveda razne prireditve, ki jih uprava švicarskega železnice prireja na vlaku

NA POVABILO DEŽELNEGA KOMITEJA KPI

Predstavninstvo ZK Hrvatske na dvodnevem obisku v Trstu

Na razgovorih poudarjena povezovalna vloga manjšin - Odposlanstvo KPI bo v kratkem vrnilo obisk na Hrvaškem

V Trstu se je včeraj zaključil dvodnevni obisk odposlanstva CK Zveze komunistov SR Hrvatske v naši deželi na povabilo deželnega odbora KPI. V hrvatskem odposlanstvu, ki mu je načeloval tajnica in izvršnem svetu predsedstva Ema Derossi - Bjelajac, sta bila še član CK ZKH Ivica Začan in funkcionar Ines Šaskor.

Ob prihodu v naše mesto v ponedeljek dopoldne je odposlanstvo sprejel deželni tajnik KPI Cuffaro, s katerim so bili člani deželnega vodstva stranke in zastopniki komunistične svetovalske skupine v deželni skupščini. Ob tej priliki so ugotovili, da je to prvi obisk odposlanstva CK Zveze komunistov SR Hrvatske na povabilo deželnega komiteja KPI za Furlanijo-Juljsko krajino. Krepitev sodelovanja med komunisti iz Hrvatske in iz Furlanije-Juljske krajine — so poudarili — predstavljajo važen dogodek ne samo za nadaljnji razvoj medsebojnih stikov,

temveč tudi v interesu obojih prebivalcev.

Hrvatsko odposlanstvo se je udeležilo vrste političnih razgovorov s predstavniki deželnega komiteja KPI. V prisrčnem in prijeteljskem vzdušju — naglašalo poročilo, ki ga je sinoči v tej zvezi izdal deželni komitej KPI — sta si odposlanstvi izmenili stenoja in izkušnje o vrsti pomembnih vprašanj. Poudarjen je bil napredek na poti miru, ki je bil dosežen s podpisom osimskega sporazuma. Na razgovorih je bilo nadalje poudarjeno, da prebivalstvi SR Hrvatske in Furlanije-Juljske krajine pričakujejo, da se bodo na predne smernice sporazuma, ki predvidevajo nadaljnjo krepitve sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, izvajale v celoti.

Razgovorih sta se odposlanstvi dotaknila tudi vprašanj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske etnične skupine v Istri. Obe odposlanstvi sta naglasili pozitivno vlogo, ki jo manjšini lahko odigrajo kot povezovalni dejavnik med italijanskim in jugoslovanskim narodom.

Na razgovorih so nadalje sklenili, naj se stiki med obema strankama v prihodnje še okrepijo in v tej zvezi so tudi sestavili program za izmenjavo odposlanstev. Predstavniki CK Zveze komunistov SR Hrvatske so povabili deželni komitej KPI, naj v kratkem vrne obisk na Hrvaškem. Vabilo je bilo sprejeto.

● Na sedežu v Ul. Mauroner 2 se bodo drevi ob 20.30 predstavniki rajonske konzulte za Kladin in Rocol sestali z občinskimi odborniki za zdravstvo in higieno.

Zahteva po vzdrževanju Ucekarjevega groba

Tržaška občinska svetovalca KPI Fabio Inwinkl in Fausto Monfalcor sta naslovila na odbornika za javna dela pismo vprašanje, v katerem ugotavljata, da je grob enega glavnih voditeljev tržaškega poklonskega gibanja Carla Ucekarja na pokopališču pri Sv. Ani popolnoma zanemarjen, kar pomeni omalovaževanje njegovega spomina in neugodno vpliva na obiskovalce. Svetovalca zato zahtevata od pristojnega odbornika, da odredi vse potrebno za preureditev Ucekarjevega groba ter za njegovo nadaljnje vzdrževanje, kar prav gotovo ne zahteva velikih denarnih izdatkov.

Sindikalni predstavniki za publicizacijo miljske ladjedelnice

O globoki krizi, v katero je zašla miljska ladjedelnica «Alto Adriatico», so včeraj na sedežu pri Domu razpravljali pokrajinski tajniki FIM-FIOM-UILM Cruciat, Rigo in Gasivoda, predstavniki tovarniškega sveta ladjedelnice in Franco Sirtori, državni koordinator prevoznega sektorja FLM. Izhod iz težkega položaja so nakazali v publicizaciji miljske ladjedelnice v okviru državne ustanove GEPI, ki ima pod svojim okriljem ladjedelnice v Marini di Carrara, v Pietri Ligure, v La Spezi in Neaplu. Zanimati je «Alto Adriatico» namreč zasebno podjetje. S publicizacijo bi miljska ladjedelnica morala slediti vsedravnemu ladjedelniškemu načrtu in bi se lahko z modernizacijo struktur rešila iz krize.

OB PRISOTNOSTI ŽUPANA SPACCINIA

V Ul. Pondeares odprli novi sedež strokovnega zavoda Sandrinelli

Šola, ki obstaja že 14 let, se je dolgo borila za nove prostore

Štirinajst let po ustanovitvi je državni profesionalni strokovni zavod «Scipione de Sandrinelli» končno dobi svoj samostojni sedež. To je sicer stara palača v Ulici Pondeares, vendar so jo pred kratkim prenovili ter jo preuredili za potrebe zavoda. Kljub temu, da se v novem poslopiju pouk odvija že nekaj časa, je bila slavnostna otvoritev, katere so se udeležili številni predstavniki krajevnih oblasti in med njimi tudi tržaški župan Spaccini, kmalu včeraj.

Pot zavoda do novega sedeža je bila dolga in težka. Spominimo se le na večkratno zasedbo, na proteste zaradi neprimerne učilnice in na pomankanja prostora, na ukinitev četrtega eksperimentalnega razreda, na vrsto upravičenih zahtev in na predolgo čakanje.

Prvih deset let svojega obstoja je moral zavod deliti s šolo «Carli» in šole januarja 1973 je došlo popolno avtonomijo in se je preselil v sicer neprimerne prostore v Ul. Gatterii in na Starem trgu.

Novi sedež so začeli obnovljati leta 1971 po načrtu zavoda ISES. Po kratkem premoru je dela prevzela občinska uprava. Za celotno prenovo je bilo potrebnih 246 milijonov lir. Poslopje v Ul. Pondeares ima 20 navadnih učilnic, 3 učilnice za specifične predmete, telovadnico in seveda druge potrebne prostore. Ogrevani ga bodo s termično napravo, ki bo delovala na metan.

Uspelo zborovanje o družinskih posvetovalnicah

Sinoči je bilo v nabito polni dvorani trgovinske zbornice javno zborovanje o družinskih posvetovalnicah. Zborovanje so skupno organizirale rajonske konzulte, da bi sensibilizirale javno mnenje o tem problemu in zelo aktualnem problemu. Zakon o družinskih posvetovalnicah je bil namreč že sprejet na državni ravni, nikakor pa se ne more uveljaviti na deželni ravni. Zborovanje je bilo torej tudi protestno, da bi vplivali na delo, da bi ta čimprej sprejela ustrezen zakon.

Uvodna poročila so imeli trije izvedenci, ki so osvetlili probleme s tehničnega vidika. Prvo poročilo je imel primarij poročniškega oddelka otroške bolnišnice Burlo Garofalo prof. Gianpaolo Mandruzzato, za njim pa je spregovoril dr. nevro-psihiatrije Antonella Zadini, nato pa še sociolog dr. Augusto de Bernardi, ki je nameščen v občinskem prenočišču «Gaspere Gozzi».

Sledila je plodna diskusija, v kateri so prisotni prikazali odlično voljo, da si izborijo družinske posvetovalnice in pridejo tem problemom do dna.

D. J.

SINOČI V KULTURNEM DOMU

Prof. dr. Jože Sivec o slovenski glashi do začetka 20. stoletja

Kot je bilo napovedano, je v tržaškem Kulturnem domu včeraj predaval o «Slovenski glashi do sreda 18. stoletja do začetka 20. stoletja» prof. dr. Jože Sivec, izredni profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Predavatelj je opisal najprej glasbeno izjelo in ustvarjanje na Slovenskem — vse ob spremljavi magnetofonskih posnetkov — v drugi polovici 18. stoletja, omenil operne predstave v ljubljanskem Stalnem gledališču ter skladatelja Amandusa Ivančiča in njegove sakralne skladbe, ki je bil prvi slovenski skladatelj tedanje nove stilne orientacije. Poudaril je nato pomembne prve «mitoške» slovenske opere «Belin» iz leta 1780 skladatelja Jakoba Zupana in libretista Janeza Dava, Zoisovega sodobnika. Kot drugo pomembno glasbeno delo je navedel pevsko točko Janeza Novaka za Linhartovega «Matičar». Iz prve polovice 19. stoletja smo slišali imena Jurija Miheva in Matije Babnika in druge, iz časov romantike pa Aloiza Ipavca in Josipa Tomazevca. Iz vzpona romantike po letu 1860 je predavatelj govoril o delu Dramatičnega društva, čigar cilj je bil stalno slovensko gledališče z dramo in opero, izmed številnih tedanjih slovenskih skladateljev pa je obrazložil pomen Antona Nedveda, Davorina Jenka, Gustava Ipavca, Antona Hajdriha, Jakoba Aljaža, Josipa Kojančiča in Habroslava Volariča.

Predavanje je ugledni gost zaključil z Benjaminom Ipavcem, Franom Gerjčcem in Antonom Forsterjem. Predavatelj je predstavil prof. dr. Franc Škerlj, predsednik Narodne in študijske knjižnice, ki je poskrbela tudi za letošnji ciklus štirih predavanj o zgodovini slovenske glashi.

Prihodnje sredo — za tretje predavanje — bo zopet predaval akademik prof. Davorin Petek in sicer o «Pripravljanju slovenske glashbene moderne».

Tržaška folklorna skupina «Stu ledi» odpotuje na gostovanje v Sombor

Tržaška folklorna skupina «Stu ledi» se odpravlja na gostovanje v Sombor, to je občina v Srbiji, v bližini madžarske meje. Ta občina je v Jugoslaviji znana po številnih likovnih umetnikih in po bogatem kulturnem dediščini. Skupina se v bistru odzvala vabilu kulturnega in umetniškega društva «Vladimir Nazor», ki je organizator tega gostovanja. Skupina bo odpotovala jutri zjutraj, vrnila pa se bo v nedeljo zvečer. Prvi nastop bo imela že jutri zvečer v Kijajčicu pri Somboru, drugi nastop pa v soboto zvečer v dvorani društva «V. Nazor». Na gostovanje gre seveda skupina in polni zasedbi s celovečernim sporedom, ki je dopolnjen s solo-tokami.

Govori se, da bodo «somboraši» poleg obiskali Trst s svojimi slikarji in v svojo folklorno skupino. Točnejše vesti bomo verjetno imeli ob povratku naše folklorne skupine iz Sombora.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom
30 let nepretrganega delovanja
Gostovanje primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice
IVAN BUKOVČAN
PREDEB NO
PETELIN ZAPEL

Prevod Vladimir Kojančič
Scena Vladimir Rijavec
Kostumi Milena Kumar
Govor Ana Mikar
Glasbena oprema Ljilja Surev
Dramat. vodstvo Janez Povše
R e ž i j a JANEZ DROŽO
V nedeljo, 21. marca, ob 16. uri
ABONENTI SSG IMAJO POPUST

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 21. marca, izlet po planinskih vertikalih. Izlet bo potekal iz Krmina čez Krminsko goro v Gorico. Hoda bo okoli pet ur. Zbirališče je na železniški postaji ob 9.45. Odhod vlaka za Krmin je ob 10.08. Povratek z vlakom iz Gorice.

Mali oglasi

PES «basset hound» z zelo dolgimi uhlji, rdečkast, črno-belo lisast se je izgubil v Repnu. Tel. 227-139. Nagrada 50.000 lir.

CARLI VIRGILIO vas vabi, da si ogledate veliko izbiro avtomobilov v AUTOSALONE TRIESTE, Ul. Giulia 10. Ugodne prilike: 127 72, 112 Abarth 75, Mini 70 72, 128 73, 500 68 71, Capri 1500 70, 128 70, 124 70, 121 71, 850 66 70, 1750 70, Diane 6 72, 123 avtomat 75, 124 68 plinska napeljava, 124 spider 71. Jamstvo in ugodni plačilni pogoji do 30 mesecev.

servis in rezervni deli po znižanih cenah
RENAULT
SILVANO FRISORI & C.
TRST
ROTONDA DEL BOSCHETTO 3/1
tel.: 793940
762778

OB SOBOTAH ODPRTA
MEHANIČNA DELAVNICA
IN REZERVNI DELI OD 8.30 DO 12.30

Gledališča

Stano slovensko gledališče v Trstu gostuje danes, v četrtek, 18. marca, ob 20. uri v Izoli in jutri, 19. marca, ob 20. uri v Novi Gorici s tragikomijem Alda Nikolaja «Star garda».

ROSSETTI

Drevi ob 20.30 premiera Goldonijevega dela «Il Campiello» v izvedbi ansambla Piccolo Teatro di Milano. Režija Giorgio Strehler. Pri osrednji blagajni rezervacije za prvih 6 predstav.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Dario Fo
BURKASTI MISTERIJ
(MISTERO BUFFO)
Burkasta štorija v dveh delih
Prvič v slovenščini

Predstavo so pripravili:
Boris Kobal burkež; Sergij Cerkevnik slepec, Bonifacij VIII. Branko Sulčić pijanec; Dario Frandolič kmetaz, kvartopirec; Danilo Kotar pohajljavec, kvartopirec; Milica Kravos smrt, Ivanka, angel; Lidija Sosić angel, Marija; Marina Gulia krčmarica, Magdalena; Silvana Gulia Veronika; Sergej Verč režija in dramaturška priredba; Drago Jurca - Giorgi scena in kostumi; Attilj Kralj glasba; Marina Gulia, Boris Kobal, Lidija Sosić, Sergej Verč prevod; Marko Kravos, Sergej Verč pesnitetov; Boris Kobal donasištev misterijev; Mira Sardot lektorica; Franc Meula vodja predstave; Alenka Cepar šepetalka; Dario Kosa tehniko vodstvo in razsvetljava

Predstave v dvorani PD «Ivan Cankar» — Ulica Montecchi 6
Premiera: danes, 18. marca, ob 20.30

Ponovitvi: v soboto, 20. marca, ob 20.30
v nedeljo, 21. marca, ob 18. uri

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgia.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 18. marca
EDVARD
Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 18.14 — Zvezda dneva 12.03 — Luna vzide ob 21.38 in zatone ob 7.12.
Jutri, PETEK, 19. marca
JOŽEF

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 15,7 stopinje, najnižja 6,9, ob 19. uri 13,8, zračni pritisk 1014,7, vlaga 34-odstotna, nebo malo oblačno, veter 3 km na uro severovzhodnik, morje skoraj mirno, temperatura - morja 7,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 16. marca se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 22 oseb.

Umrli so: 81-letna Francesca Palma vd. Francoscat, 56-letna Pierina Sigrini pr. Luibizba, 68-letna Giovanna Hervatin vd. Batich, 84-letna Anna Matovich vd. Steranutti, 76-letna Orsola Cargnel, 76-letni Giuseppe Paolini, 85-letni Vito Carli, 55-letni Aldo Facchini, 80-letna Maria Urizzi pr. Ogrin, 82-letna Luigia Kurassier pr. Fumis, 72-letni Mario Dorigo, 72-letni Umberto Vignini, 74-letna Rosalia Grizon, 75-letna Marta Malek vd. Cozzi, 88-letna Maria Vascotto, 83-letna Luigia Percall vd. Cerni, 69-letni Mario Škerlavaj, 95-letna Elda Ruzzier, 70-letni Pietro Farra, 85-letna Maria Mininel vd. Perzi, 56-letna Dragica Stanich pr. Perzi, 50-letni Giuseppe Gili - Fanò.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Al Corso, Korzo Italia 14; Predniti, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Al' Esculapio, Ul. Roma 15; Al Cammello (NAM), Drevored 20. septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. števil. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 226-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proseki: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sešljan: tel. 209-197; Zavile: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Dne 17. marca je preminil naš dragi

VID KRALJ

Pogreb bo danes, v četrtek, ob 12.30 iz mrtvašnice splošne bolnišnice naravnost v trebskemu cerkvi.

Zalostno vest sporoča žena Ernesta s sorodniki

Trst, 18. marca 1976
(Občinska pogrebna služba, Ul. Zonta 7/c)

Šolske vesti

Sola Glasbene matice v Trstu vabi ljubitelje glashi na nastop gojencev, ki bo danes, 18. marca, ob 20. uri v Ul. R. Manna 28. Nastopijo gojeniki oddelkov za klavir, violino, klarinet, ter kitaro. Vstop prost.

Razna ob

SADOVI SODELOVANJA KARABINERJEV IN FINANČNE STRAŽE

V Trstu odkrili prodajni center starogrških in drugih umetnin

Odkod štiri vaze iz IV. stoletja pred našim štetjem? Doslej v zaporu samo prekupevalec. Preiskava se nadaljuje

Zaradi zemljepisne lege in sprotne gospodarske zaostajanja za največjimi italijanskimi industrijskimi središči, je val kriminala, ki v zadnjih letih pesti Italijo, le delno zajel naše mesto. Prav zaradi geografske lege, mostu med vzhodnim in zahodnim svetom kot veliko središče ob eni najbolj odprti evropski meji, pa je Trst bil že od nekdaj vozlišče najrazličnejših prekupevanj od mamil pa do orožja. Včeraj pa so odkrili tudi središče za podtalno trgovino z arheološkimi znamenitostmi. Po dobrem mesecu preiskave so namreč karabinjerji preiskovalnega oddelka s sodelovanjem agentov deželnega odreda finančnih stražnikov zaplenili štiri grške vaze iz IV. stoletja pred našim štetjem, ki so v verigi mednarodnih tihotapcev arheoloških znamenitosti, ki je razpredla svojo mrežo po dobrem delu evropskih držav.

Briljantno akcijo sta vodila maršala preiskovalnega oddelka karabinjerjev Annibali in Borella ob sodelovanju finančnih stražnikov. Preiskava je stekla pred dobrim mesecem, ko je informator zaupal podčastnika informacijo o prekupevanju grških vaz in drugih arheoloških znamenitosti, prve sadove pa je njuno vztrajno delo obrodilo včeraj jutraj, ko jima je preiskovalni sodnik dr. Serbo podpisal dovoljenje za hišno preiskavo v nekem stanovanju v Drevoedu Campi Elisi. Tu so preiskovalci zaplenili štiri grške vaze — od katerih je ena iz III. stoletja pred našim štetjem, druge tri pa so se starejše — poleg druge šare, med katero je bilo veliko ponarejenih vaz ter »zlatnikov«. Doslej ni še stoddostno gotovo, če so zaplenjene vaze avtentične, možnost, da bi šlo za zelo dobre imitacije pa je po besedah preiskovalcev skoraj neznatna. To je tudi posledica uroštrane in poslovanja tolpe, ki ni le trgovala z arheološkimi umetninami, pač pa je, vselej ko je to bilo mogoče, se ogoljufala neprevidevne petične, ki ji je nasledel. Goljufi so namreč zvalili kupca v past z razkazovanjem avtentičnih umetnin, nato pa so mu podtaknili ponarejeno stvar, katere vrednost ni presegala nekaj bormih tisočakov.

Po dosedanjih ugotovitvah preiskovalcev kaže, da je komaj odkrita tolpa razpredla svojo pajčevino po vsej Italiji, pa tudi preko državnih meja. Med drugim naj bi ugotovili, da so nekaj »umetnin« prodali tudi v Jugoslavijo, sumijo pa, da so stegnili svoje tipalke tudi v države

Zaplenjeni grški vaz.

zahodne Evrope. Priprti prekupevalec je bil prvi del dolge verige, preiskovalci pa vsekar upajo, da se bodo preko njega priklopili tudi do drugih.

Tolpa je nagrabila arheološke umetnine v starogrških naseljih na Siciliji, v Apuliji in v sami Grčiji, specializirala pa je se tudi v prekupevanju etruskih umetnin. Doslej še ni znano, če je bila povezana z drugimi sorodnimi organizacijami v Italiji ali pa je imela lastne skritume etruskih in grških grobnic, skoraj govtvo pa je, da je bil njen prodajni center v Trstu.

KMEČKA ZVEZA

VABI

na OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 21. marca, ob 9. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

Dnevni red:

1. Izvolitev predsednika občnega zbora.
2. Predsedniško poročilo.
3. Poročilo tajništva.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Pozdravi in diskusija.
6. Volitve.
7. Razno.

V morebitnem drugem sklicanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi.

Sledila bo zakuska.

Podčastnik finančne straže in maršala karabinjerjev z zaplenjenimi umetninami neprecenljive vrednosti.

Kdo je priprti prekupevalec? V tem pogledu je molk preiskovalcev neopredeln, saj se je zvedelo le, da je stanovan v Drevoedu Campi Elisi. Očitno je, da preiskovalci nocoje so vzbudili preplaha med njegovimi pajdasi, po drugi strani pa

so vest o zaplemi umetnin sporočili, da bi prepirali morebitne ogoljufane kupce, naj prijavijo za devno sodnim oblastem. Na ta način bodo preiskovalci zbrali kopico podatkov, da jim bo odkrivanje istovetnosti ostalih članov tolpe lažje.

DELOVANJE ZGONIŠKE OBČINSKE UPRAVE

LETOS NA ŠOLAH NE BO PSIHOPEDAGOŠKE SLUŽBE

Šolski skrbnik zavrnil zahtevo občinskih upraviteljev

Na svoji zadnji seji je zgoniški občinski odbor z obžalovanjem sprejel na znanje negativni odgovor šolskega skrbnika na prošnjo za uvedbo psihopedagoške službe na osnovnih šolah s celodnevno zasedbo. Ko so naši bralci prav gotovo še spominjajo, so nabrekli, zgoniška in repentabrska občinska uprava vložile velike napore, da bi izboljšale socialne in zdravstvene usluge na tem področju zahodne Kraše. V ta okvir je spadala psihopedagoška služba, ki naj bi po prvotnih načrtih začela delovati na osnovnih šolah že z začetkom marca in se je pozitivno izrekla tudi posebna občinska šolska komisija, ki je izrazila prepričanje, da bi to bila velika socialna pridobitev. Politična volja uprave pa je tokrat nalezla na nepremostljive ovire, kot omenja v svojem pismu šolski skrbnik, ki sicer priznava, da gre za hvalje vredno pobudo, ki bi obogatila obstoječe šolske usluge, vendar blizujoči se konec šolskega leta in pomikanje diplome namenjene psihologinje, ki bo predvidoma diplomirala junija letos, sta sestavna dela tega »veta«. Ker občinska uprava meni, da je ta služba nujna in potrebna, bo še nadalje posredovala pri šolskem skrbniku, da sprejme to pobudo in izda ustrezno dovoljenje.

V zvezi s predvidenim in najavljenim poviškom cene pitne vode, ki ga bo konzorcijani Kraški vodovod uvedel v bližnji bodočnosti, zgoniška občinska uprava predlaga, naj bi prišlo do sestanka med tremi zainteresiranimi občinskimi upravami, odborom Kraškega vodovoda in predstavništvom Kmečke zveze kot strokovne organizacije. Na tem sestanku bi morali podrobno proučiti položaj in če bo nujno potrebno po-

višanje cene vode, je treba priznati kmetovalcem določene olajšave.

Redna podpora inštitutom za zgodovino odpornosti

Predstavniki inštitutov za zgodovino odpornosti, ki delujejo v deželi Furlaniji - Juljski krajini, so se včeraj na sedežu deželnega sveta sestali z načelniki svetovalskih skupin v deželi skupščini. Srečanja so se udeležili svetovalci Colli (KPI), Coloni (KD), Lenza (PSDI), Volpe in Zanfagnini (PSI), predsednik deželnega inštituta za zgodovino odpornosti gibanja v Furlaniji - Juljski krajini dr. Miccoli, njegov sodelavec dr. Zucca, predsednik Furlanskega inštituta za zgodovino odpornosti gibanja dr. Nigris, ravnatelj Moretti in sodelavec dr. Buvoli. Predstavniki inštitutov so poudarili nujnost, naj deželna uprava zagotovi redno finančno podporo za njihovo delovanje. Načelniki svetovalskih skupin v deželni svetovi so zagotovili, da bodo predložili pristojnim deželnim organom ustrezno resolucijo v okviru razprave o deželni proračunu za poslovno leto 1976.

Tržaška univerza razpisuje študijsko štipendijo 350.000 lir v spomin docenta prof. D. Coste. Na natečaj se lahko prijavijo akademiki kemije fakultete z nadporednim študijskim uspehom in iz vrstnejših družin. Prošnje je treba nasloviti na rektoriju univerze, prispeti pa morajo najkasneje do 31. marca letos.

Dismo uredništva

IVAŠIČ OBISKAL
KATINARSKO UČENCE

Dragi urednik!

Danes ob 10.30 v odmoru smo na šoli doživeli veliko presenečenje: obiskal nas je Mario Ivašič. Nihče se ni upal govoriti z njim, dokler ni gospe Peikovšek rekla, da ga smemo vprašati, kar želimo.

Vsi so hoteli kaj vedeti, na vse je prijazno odgovarjal in nam povedal: »V Belgiji sem dobil zdravo ledvico. Operiral se me 10. februarja ob 18.00. Operacija je trajala 2 uri. Pctem so čakali še 2 uri, da bi ugotovili, če ledvica deluje. Po operaciji sem bil 15 dni v sterilizirani sobi. Tu so bile močne luči, ki so me slepile. Vrnil sem se na Katinaro po 32 dneh.«

V Belgiji so mi dali nekaj hrane, ki jo je prinesel seboj: skatlice rib, kruh. Vse kar je, ne slano, toda na to je že navajen in rajal se tako hrani kakor, da ni moral živeti kakor prej, skoraj vedno v bolnišnici.

Zelo smo se razveselili njegovega obiska in mu želimo mnogo sreče, obilo zdravja in... primerno službo!

DAVID COK

IV. raz. oš. šole Fran Milčinski Katinara

Katinara, 17. marca 1976

GORIŠKI DNEVNIK

PRVI OBČNI ZBOR PROSVETNEGA DRUŠTVA «NAŠ PRAPOR»

Potrditi narodnostno pripadnost v spodnjem predelu goriških Brd

Sergij Jakin poudaril zahtevo po globalni zakonski zaščiti
Nakazana pereča vaska vprašanja - Pozdravi gostov

Na prvem občnem zboru novooobnovljenega prosvetnega društva «Naš prapor» iz Pevme, Štmarja iz z Oslavja, ki je bil v torek zvečer v Prosvetni dvorani v Pevmi, so izvolili prvi delovni odbor in nakazali smernice za bodoče delo. O tem je podrobno poročal član odbora Sergij Jakin v svojem uvodnem poročilu.

Govornik je omenil uspeh, ki so ga doslej zabeležili prosvetni delavci na vseh prireditvah, ki so jih pripravili. Ugotovil pa je, da je društvo delovalo bolj priložnostno prav zaradi pomanjkanja odbora, ki bi delo vodil in koordiniral. Jakin je precejšnji poudarek dal pomeni, ki ga prvi občni zbor ima za vso slovensko narodnostno skupnost. Z njim namreč smo okrepili kulturno-prosvetno dejavnost v treh slovenskih vaseh ter potrdili našo narodnostno pripadnost. S tem v zvezi je govornik omenil zahtevo naše skupnosti po globalni zakonski zaščiti. Govornik je glede tega vprašanja omenil osimski sporazum, ki predvideva popolno zaščito italijanske manjšine v Jugoslaviji ter slovenske manjšine v Italiji.

Sergij Jakin je drugi del svojega pogoja posvetil vaškim vprašanjem, ki zahtevajo takojšnje rešitve. Gre v prvi vrsti za ureditve šolskega poslojpa v Pevmi, kateremu primanjkuje najosnovnejši higienski prostori, da ne govorimo o telovadnici. V zvezi z društvenim delovanjem, je Jakin izrazil prepričanje, da se bo to okrepilo po tem občnem zboru, ko si bodo med člani porazdelili odgovornosti.

Občnega zbora so se poleg vaščanov udeležili tudi predstavniki raznih organizacij. V imenu Slovenske kulturno-gospodarske zveze je občni zbor pozdravil Dino Roner, ki je ugotovil, kako se je v zadnjih letih okrepila prosvetna dejavnost na desnem bregu Soče. Pred leti je namreč v teh krajih delovalo le števerjansko društvo, sedaj pa imamo novi društvi v spodnjem predelu Brd ter v Podgori, za kar gre uspeh pripisati prizadevnim domačinom in Slovenski prosvetni zvezi. Čestitke ob prvem občnem zboru je v imenu SPZ prinesel Saverij Rožič, ki je v veseljem ugotovil, da so si brški prosvetniki lepo uredili tudi dvorano. Rožič je posebno pohvalo izrazil domači mladini, ki je najbolj priporočala za okrepitev društvenega delovanja. Avgust Lenardič je v imenu pokrajinskega odbora VZPI - ANPI izrazil veselje, da so v teh krajih ponovno ustanovili prosvetno društvo. Predsednik ŠD «Juventina» Miloš Tabaj je izrazil prepričanje, da bo prišlo med prosvetnim društvom in Juventino do čim tesnejših stikov, se posebno na športnem področju. Predsednica Slovenskega planinskega društva Jožica Smet je podprta pomen, ki ga ustanovitve prosvetnega društva ima za celotno slovensko narodnostno skupnost. Obenem je ugotovila, da sloni bodočnost naša manjšine na mladini, ki je v spodnjem predelu Brd v tako visokem številu prisotna v društvu. Niko Brešan, član goriškega Madinskega krožka, je poudaril potrebo po čimtesnejšem sodelovanju med goriško mladinsko organizacijo in prosvetnim društvu. Za sodelovanje se je zavzel tudi Igor Komel, ki je prinesel pozdrav športnega združenja «Dom», v vrstah katerega nastopa precejšnje število Pevmev, Oslavcev in Štmarcev. Nazadnje je občni zbor pozdravila tudi najstarejša vaščanka, 91-letna upokojena učiteljica Angela Boškini, ki je mladini, nosilci naše bodočnosti, zaželela čimveč uspeha v nadaljnjem delu.

Po pozdravih so sledile volitve novega odbora, v katerem so Rado Figelj, Jozko Figelj, Aleš Figelj, Ivan Figelj, Sergij Jakin, Damjan

Klanjšček, Avgust Lenardič jr., Mirko Markovič, Loretta Mikluš, Rudi Pavšič, Bruna Planjšček, dr. Mirko Primožič, Silvan Primožič, Stanko Primožič, Dario Pricič, Milko Klanjšček, Stanko Radikon, Mario Šaher, David Sošol, Bruna Visintin ter Loredana Visintin.

Včeraj dinar v Gorici po 45

Cene spet divjajo. Zaradi težav z nakupom mesa v tujini, tako v Jugoslaviji kot v drugih državah Evropske gospodarske skupnosti, se meso občutno podražilo. Včeraj so mesarji v Gorici dvignili cene posameznim vrstam mesa od 200 do 400

Delovno predsedstvo med prvim občnim zborom PD «Naš prapor»

ANALIZA LANSKEGA DELOVANJA

Plodno in vsestransko raziskovalno delo goriškega mednarodnega sociološkega inštituta

Lani so zaključili tri ankete, v načrtu pa jih imajo še nekaj - Izdali so tudi nekaj knjig - Precej pozornosti posvečajo manjšinskim vprašanjem

Iz letnega biltena goriškega inštituta za mednarodno sociologijo lahko razberemo precejšnje delo, ki ga opravlja ta inštitut. Čeprav se nahaja, kot podobne ustanove, v filnančnih težavah, inštitut so pred leti ustanovili goriška občina, pokrajinska uprava, posojilnica in trgovinska zbornica. V nekaj letih je inštitut opravil precejšnje delo, ki je osredotočeno v glavnem v obravnavanju krajevnih specifičnih vprašanj, njegovi sodelavci pa delajo razne raziskave tudi za druge ustanove na deželnem ozemlju ali celo gredo v druge dežele. Iz dosedanjega dela sodelavcev tega inštituta smo dobili precejšnje dokumentacije o tukajšnjih vprašanjih in čeprav nismo vedno z načinom raziskave bili zadovoljni lahko mirno rečemo, da je tak inštitut tudi potreben, saj je moč na podlagi dobrih podatkov dobiti tudi razlog za vodenje opozicije tem podatkom.

V zadnjem letu je bilo delovanje inštituta nekoliko omejeno prav zaradi ne velike razpoložljivosti z denarnimi sredstvi. Izvedenci ISIG pa so kljub temu dokončali nekaj raziskav. Druge pa so še v delu. Za ključni so, po naročilu goriške občine, raziskava o prebivalstvu štandreža. O tem smo že pisali in marsikomu ni bila več ugotovitev, da se je skoro vseh 55 anketirancev na tem področju izjavilo za nadaljevanje kmetijskega posla in za odkrivanje pripadnosti slovenskega naroda. Inštitut je zaključil, prav tako pa so ročili goriške občine, tudi anketo

o novem mestnem središču v Gorici. Sodelavci ISIG so anketirali vidne poslovne ljudi in iz odgovorov je razvidno, da premalo poznajo v poslovnih krogih namen občine, da bi ustvarila novo poslovno središče. Tretja zaključena anketa, ki jo je tokrat naročila pokrajinska uprava, pa velja preučevanju fašističnega nasilstva na Goriškem v letih 1964-71.

V toku pa so anketo o življenju v mestnem središču Gorice. Anketiranih je bilo 600 prebivalcev mestnega središča in iz bežnih rezultatov je moč ugotoviti, da so stari Goričani precej navezani na svoje bivalice v strogem mestnem središču, da pa ostajajo v njem pretežno starejši ljudje in tudi v glavnem ljudje z nizkimi dohodki, ki nimajo možnosti zgraditi si novo stavbo v periferiji. V toku je tudi raziskava o sodelovanju med prebivalstvi treh obmejnih dežel, prav tako je v toku raziskava o zelenih površinah v Gorici. ISIG pa vrši tudi raziskavo med stanovci IACP v Trstu.

V neposredni redakciji inštituta so bile pri raznih založnikih tiskane knjige A. M. Boileaujeve, R. Strassolda in E. Sussija z naslovom «Tem di sociologia nelle relazioni etniche», R. Guberta «L'identificazione etnica — Indagine sociologica in un'area plurilingue del Trentino-Alto Adige», B. Cattarinussi «Utopia e società», F. Demarchia «Dizionario di sociologia».

Članke so sodelavci inštituta objavili v številnih revijah in časopisih, isti sodelavci pa so sodelovali tudi na raznih mednarodnih srečanjih in kongresih v Dubrovniku, Zenevi, Gorici, Trstu, Pordenonu, Vidmu, Turinu, Bologni, Maloscu, Innsbrucku, Dunaju, Ljubljani, Spletu v Benški Sloveniji.

Delovanje goriškega inštituta je torej vsestransko. Naj dodamo še, da bosta dve poročili sodelavcev inštituta objavljena tudi v knjigi, ki jo je pravkar izdala goriška pokrajinska uprava o lanskim manjšinski konferenci, ki je bila v Gorici. V knjigi so, poleg dveh že omenjenih poročil, objavljeni vsi posegi na tej konferenci. Kot smo izvedeli do knjiga na tržišču v kratkem.

Stališče CISL o položaju na pošti

Pred nekaj dnevi smo v našem listu objavili kratko vest povzeto iz tiskovnega poročila poštnega sindikata UIL-POST s katero je omenjeni sindikat ostro napadel sedanje ravnateljstvo pokrajinske poštne rekcije v Gorici. V letaku so bile obtožbe, da ravnatelj dr. Vuolo, na avtoritativni način s poštnimi uslužbenci. Poleg tega so bile v letaku razne neumestne obtožbe o sebnega značaja, za katere se nismo v našem listu zmenili.

Omenjeno tiskovno poročilo tega sindikata je imelo širok odmev med uslužbenci pošte in poštni sindikat CISL-SILP je izdal v zvezi s tem drug letak, s katerim napada prvi letak sindikata UIL. S tem v zvezi so

«Likof» prihodnjo soboto v Doberdobo v obnovljenem sedežu društva «Jezero»

Družabni večer je namenjen vsem vaščanom in predstavnikom prosvetnih in športnih društev iz zamejstva

Po daljšem premoru je kulturna dejavnost pri prosvetnem društvu «Jezero» v Doberdobo ponovno stekla. Vzrok za takšno zakasnitev pri letošnjem prireditvenem delovanju gre pripisati obnavljanju sedeža, ki so ga v dobrih dveh mesecih opravili vaščani sami. Kmalu po obnovi sedeža so si namreč društveni delavci naloge, da čimprej preuredijo sedež društva, ki je bil celih osem let nenehno podrejen zgoščenemu prosvetnemu namenu, ne da bi ves ta čas mislili na njegovo obnovo. Začetne zamisli so bile sicer skromne, med potekanjem del pa so postrtovalni člani videli še več nujnih popravil, tako da je sedaj sedež popolnoma na novo preplelesan in obnovljen do zadnjega kotička. Tudi oprema je bila skoraj v celoti zamenjana. Zato se sotrudiški prosvetne dejavnosti v Doberdobo imajo zahvaliti Občinski skupnosti iz Nove Gorice, ki je novo opremo darovala društvu. Pri zaključnih delih so tokrat dale svoj prisrvek tudi ženske, ki so sedež

osnažile in pospravile. Zadnji utrip tega udarniškega podviga v Doberdobo, bodo imeli prihodnjo soboto, ki je odbor sklenil povabiti vseh na zaključni likof. Sicer ni to prvi prireditveni večer v društveni dvorani po obnovi, ker je bil prvo soboto tega meseca že v njej praznik žena in poleg tega je tudi že stekel ciklus filmov, ki jih v okviru kinoforuma vrta domače društvo skupno s prosvetnim društvom iz Sovodnje. Za sobotno zaključno zakusko, ne bo odbor društva «Jezero» pošiljal posebnih vabil, zato naj vabila, odborov sklep da so na likof» javljani vsi vaščani ter predstavniki vseh prosvetnih in športnih društev v zamejstvu. To bo tudi dobra prilika, da se prosvetniki srečajo in pokramljajo o opravljenem delu in o starih, ki jih bo treba za bodoče razmisli. Seveda ne bo manjkalo petja in pešne razpoloženja, ki si ga v takih primerih vsi radi privoščimo. Saj to je tudi prepotreben delovni odah, ki bo dal novega pogona društvenikom za številne druge dejavnosti, ki jih imajo na spisku za prihodnje dni.

Zal je treba tudi ugotoviti dejstvo, da je popravljanje društvenih prostorov potekalo v času, ko so po vseh naših vaseh proslavljali Prešernov dan. Doberdoblci, ki so se nepretrgoma že več let poklonili spominu največjega slovenskega pesnika bodo morali letošnjo «Prešernovo proslavo» opustiti. Zato bo tudi hvalievredno in veliko opravljen delo pri preureditvi sedeža ostalo v društvenem dnevniku posvečeno Prešernovemu spominu.

Za kinoforum v Doberdobo danes «Viva Zapata»

V okviru filmskih predstav kinoforuma, ki sta jih uspešno zaključili predavatelj prosvetni društvi Sovodnje in Jezero iz Doberdoba, so včeraj v sovedenjskem Kulturnem domu urli Mehiški film «Viva Zapata». Isti film bo na sporedu danes v Doberdobo. Predavajo bo v dvorani društva «Jezero» in se bo pričel ob 20. uri. Za vstop veljajo izkaznice, ki so jih gledalci prejeli pred začetkom predstav. Kdor jih še nima jih lahko dvigne pri odbornikih društva. Izkaznica velja za ogled filma bodisi v Doberdobo kot tudi v Sovodnjah.

Dijaki slovenskega liceja priredijo danes, 18. marca,

SOLSKI PLES

ki bo v dvorani pri «Zlatem pajku» s pričetkom ob 20. uri.

Igral bo ansambel

The Lovers

MLADINSKI KROŽEK GORICA

vabi drevi ob 20. uri v galerijo «La Quercia» v Ronkah, kjer bodo odprli prvo samostojno razstavo mladega umetnika

OSKARJA BECCIE

Razstavnih prostorov bodo odprti vsak dan (razen ob torkih) od 18. marca do 2. aprila.

Vabljeni!

Izleti

Taborniki RMV obveščajo udeležence izleta v Ovčjo vodo, da bo avto-bus odšel iz Doberdoba ob 6.50 (pred spomenikom) iz Gorice pa ob 7.15 (na Travniku).

Kino

Gorica

VERDI 16.30—22.00 «Un sorriso, uno schiaffo, un bacio in bocca». Antologija italijanskih filmov.

CORSO 17.15—22.00 «Soldato blu». C. Berger in P. Strauss. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Una donna chiamata moglie». G. Hackman in M. Ullman. Barvni film.

CENTRALE 17.15—21.30 «Buona fortuna maggiore Bradbury». D. Niven in T. Mifune. Barvni film.

VITTORIA 17.00—22.00 «La supplente». Igrata Carmen Villani in Carlo Giuffrè. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 «Lo squalo». Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 «Il soldato di ventura». Barvni film.

Z Novogoriškega

SOCA (Nova Gorica) «Hudičev vrh», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA (Šempeter) «Inspektor Brannings», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Kvartopirec», amer. barvni film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72-480.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

RAZMIŠLJANJA OB ZELO ZGOVORNIH PODATKIH

En «uniformiran državljani» velja kar za 60 študentov

V absolutnem smislu je najdražji ameriški vojak: skoraj 35 tisoč dolarjev na leto - «Varnost» pa največ stane Izrael - Kaj vse bi se dalo storiti s temi sredstvi

NEW YORK, 17. — Včeraj so tiškovne agencije objavile vest, da vojaški stroški petnajstih držav članic NATO so v letu 1975 znašali 149 milijard 282 tisoč dolarjev, to se pravi okoli 110 tisoč milijard lir. Iz istih virov smo zvedeli, da odpade na ZDA približno 60 odstotkov teh stroškov, ostalih 40 odstotkov pa si razdelijo ostale članice severnoatlantske zveze v razmerju s svojimi ekonomskimi močmi in v svojem položaju v zvezi. V teh dneh, ko se ves razvit svet le s težavo «drži na nogah» in se v upravnih in političnih vrhovih vrste dežel sprašujejo, koliko časa bo gospodarstvo sploh zdržalo, je za razmišljanje o bremenu vojaških stroškov aktualno, kajti preko njega pridemo do spoznanja, kako nerazodeno postaja svet. Sicer je res, da vsa ta zaveza ni tako preprosta in da zahteva temeljitejšo analizo, ki jo tu ne moremo v enem članku dati, zato bomo navedli le nekaj podatkov, ki so zelo zgovorni.

V današnjem svetu en vojak, vzeto v poprečju, velja več kot 60 študentov. V 132 državah sveta, ki imajo svojo vojsko, se porabi na leto 12.330 dolarjev «na vsakega človeka v uniformi», na vsakega študenta, začeni štolarstva v osnovni šoli pa do študenta na univerzi» pa pride na leto le 219 dolarjev.

Slovita ekonomska Ruth Sivard svoje sklepe o tem strmuje v sledečem stavku: «Tudi v mirnem času orožje uničuje naše življenje, kajti vojaški stroški vsega sveta so za dvakrat večji od tega, kar ves svet porabi za šolanje, za zdravstvo in prehrano.»

Pred četrto stoletja in sicer 1950. leta je sloviti znanstvenik Albert Einstein zatrdil, da bo atomsko orožje pripomoglo k temu, da se bo oboroževalna tekma prenehala. Toda Einstein je bil velik znanstvenik, ni pa bil niti ekonomist in ne politik. Od leta 1945 do danes se je atomsko oborožitev sveta povečala v naslednjih dimenzijah: v juliju in avgustu 1945 so ameriški odprli svoji dve atomski bombi «in virov» na cilje, pred tem pa so v Nevadi atomsko bombo preizkusili, to se pravi, da so do konca druge svetovne vojne ameriški izdelali tri atomske bombe. Danes pa je na svetu najmanj 12 tisoč atomskih bomb, ki jih imajo v celoti v državi, seveda predvsem v ZDA in SZ. Bombi, ki so ju Ameriški držali na Hirošimi in Nagasaki, sta bili le neznatni bombi v primerjavi z velikanskimi nuklearnimi orožji današnje sovjetskega in ameriškega zavezniškega arsenala. Če rušilno in uničevalno moč, ki jih «vsebujejo» vse atomske bombe, kar jih je na svetu, preučamo v klasično razstrelivo — smodnik, pride na vsakega človeka na Zemlji za obilno tono razstreliva. In, kot vemo, je na Zemlji že 4 milijarde ljudi.

In hkrati mnogi izmed teh ljudi, na tistotine milijonov teh ljudi nima danes niti dovolj hrane. Če bi vojaške stroške vsega sveta zmanjšali za samih 5 odstotkov, bi dobili čedno vsoto 15 milijard dolarjev, kajti celotni stroški, ki jih je 132 držav lani namenilo oboroževanju, znašajo nekaj nad 300 milijard dolarjev. Z omejenimi petimi odstotki tega nepopolnima davka, ki ga človek daje svoji «varnosti», bi mogli kupiti dovolj beljakovin za 200 milijonov podhranjenih otrok, ali bi mogli zagotoviti učilnice za 100 milijonov otrok, ali pa bi mogli zaščititi 300 milijonov otrok in nosečnic pred slabokrvnostjo, ki mori posebno v deželah, kjer primanjkuje hrane.

Te podatke je zbrala že omenjena ekonomistka Ruth Sivard, ki je do pred nekaj leti iz leta v leto sestavljala podobna poročila za Belo hišo in za Pentagon, pa so ji leta 1972 v Pentagonu «odpovedali službo», ker so njeni podatki bili preveč kričeči, v njeni vpisici. Pravzaprav so bili njeni tedanji in sedanjí podatki najbolj škodljivi v tistem družbam, ki se ukvarjajo z izdelovanjem in prodajo orožja. V ZDA se ukvarja s tem že tisoč družb. Pa niso le ZDA tako močno «angazirane» v tej dejavnosti. Orožje izdelujejo in ga razpečajo «v svet» tudi druge. Statistika nadalje ugotavlja, da je vsak četrty znanstvenik na svetu «v službi rušenja in uničevanja». «Na ZDA in SZ odpade 60 odstotkov stroškov, kar jih svet porabi za vojaške potrebe». Ta vsota pa je večja od vrednosti nacionalnega dohodka vseh držav afriške celine.

Bogati svet ne izdeluje orožja le za domačo rabo. Glavna proizvajalca orožja — ZDA in SZ — veliko svoje zaveze proizvajajo prodajo ali celo — poklonitvijo drugim državam, ki za to prosijo. Seveda takšna SZ kot ZDA ne daje veliko komurkoli. Vse to je vezano z delničnimi pogoji odvisnosti. Vsekakor pa je vojaška pomoč veliki veliko večja od ekonomske pomoči, pa čeprav so se bogate dežele s konvencijo obvezale, da bodo dajale 0,70 odst. vrednosti svoje nacionalne proizvodnje za pomoč nerazvitim, vtem ko ni nobene konvencije, da bi morale dajati vojaško pomoč, nasprotno, obstajajo multinacionalne pogodbe o prepovedi izvajanja orožja na področja, kjer vlada napetost.

Če smo prej rekli, da je to že pred 25 leti znanstvenik Einstein uštel glede oboroževalne tekme, bomo sedaj dodali, da se tekmovalne v oboroževanju med velikimi silami hudo negativno odražata tudi in predvsem v nerazvitem svetu,

kajti če ZDA povečujejo svoj vojaški proračun iz leta v leto za nekaj odstotkov in če jim SZ v tem sledi se vedno v razmerju svojih zmogljivosti, morajo «zaradi varnosti» nerazvite dežele svoje vojaške proračune večati v neprimerno večji meri, seveda na škodo svojega razvoja. Zato že omenjena Ruth Sivard govori v tem primeru o «blaznem trošenju denarja», ki se kaže tudi v naslednji številki: Združene države so v letu 1974 imele 12 milijard dolarjev čistega dohodka samo od izvoza orožja. To se pravi, da so ekonomsko in tehnološko nerazvite države «poklonile» bogatim in razvitim ZDA v enem samem letu 12 milijard dolarjev.

Se nekaj zgovornih podatkov: Če je res, da ZDA in SZ največ poročita za svojo «varnost», velja to v absolutni meri, relativno pa največ potrošijo Izraelci. Res je, da stane ameriško državno blagajno en uniformiran državljani 34.826 dolarjev na leto, kar je izredno veliko, toda Izrael je po deležu prihodnih stroškov v nacionalnem dohodku na prvem mestu na svetu, zato pa je Izrael glede na tako imenovane socialne stroške na 43.

mestu. Pa tudi ZDA niso glede tega veliko na boljšem. Če so po skrbni za vojaka na prvem mestu na svetu, so glede na število bolnišniških postelj pa celo na 29. mestu.

In ker se vzdruže med Moskvo in Washingtonom zadnje čase spet krepko ohlaja, bo washingtonskim «skolom» lahko izšli predlog «obrambene» proračuna, ki znaša nad 100 milijonov dolarjev, saj Ford že govori o «miru s pomočjo sile». Reagan in Jackson pa zagovarjata povečanje vojaškega proračuna, «ker so Rusi sedaj močnejši od nas». In temu bodo v Moskvi odgovorili s povečanim vojaškim proračunom, večja vojaška proračuna teh dveh velikakov pa sta osnova za širšo oboroževalno tekmo, pa čeprav je v svetu «v tem trenutku najmanj 500 milijonov ljudi, ki so podhranjeni», in bi «samo en odstotek svetovnih vojaških stroškov bil dovolj, da bi se proizvodnja nerazvitega sveta toliko povečala, da bi ustrezala prihodnemu prirastku prebivalstva». Seveda bi to bilo možno le v razodnem svetu, kjer bi gibalno napredka ne bilo profit ali nadoblast.

NOCOJ PREMIERA SLOVENSKEGA AMATERSKEGA GLEDALIŠČA

Fojev «Burkaški misterij» v dvorani PD «Ivan Cankar»

Prizor iz Fojeve Burke, ki jo amatersko gledališče uprizori nočjo v PD «Cankar»

Drevi se bo v dvorani p.d. «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu ponovno odgrnil zastor nad prvo premiero Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu v letošnji peti, jubilejni sezoni. Prvič v slo-

venščini bodo uprizorili burkasto šerijo v dveh delih Daria Foja «Burkaški misterij». Drevisnja premiera bo hkrati stota predstava tega našega edinega mestnega nepoklicnega gledališča

Ko so se v gledališču kolektivno odločili za to besedilo, je bilo takoj jasno, da delo ne bo lahko. Hkrati pa so bili prepričani, da bo realizacija tega dela pomenila enega najpomembnejših projektov tega gledališča, saj besedilo predstavlja s svojim osnovnim sporočilom, gledališkovno in ne le neznano s svojimi jezikovno podobno enega najbolj prvobitnih in avtentičnih izrazov «judskega gledališča», ali drugače povedano, gledališča, ki naj bi preprosto, nevsiljivo, toda kritično in dinamično sprejelo gorilno predvsem delovnega človeka.

Predstavo sestavlja vrsta srednjeveških burkaških misterijev (misterij buffi), ljudskih verskih štorij, ki jih je Dario Fo več let nabiral po italijanskem polotoku, Jugoslaviji, Čehoslovaciji, Poljski, Franciji in po drugih evropskih državah.

V svoji končni podobi se nam ta veliki Fojev tekst kaže kot gledališko zelo iznajdljiva predstava, ki je v svojem globokem vsebinskem izhodišču operta na pristnem, nepovrženem, kristalno preprostem in nadvse odkritem življenju naših predčelov, preprostih ljudi z velikim srcem, na satiri in tudi jezi ter na vseh tistih avtentičnih izpovedih, kot so lahko izpovedi o veselju in žalosti, trpljenju in sreči, ljubezni in sovraštvu. Skratka gre za prvine, ki plemenitijo ta Fojev tekst, ki je po mnenju kritikov najpomembnejši v njegovi bogati dramski bari.

A «Burkaški misterij» ni samo to. Podrobnejša razčlenba besedila je prinesla na dan povsem nove kvalitete, ki jih originalno besedilo direktno ne vsebuje. Tako na priliko izredno subtilen človeški element, primarna sporočilnost o človeku. Zato so z drzno dramaturško priredbo najprej arhaični tisto, kar je bilo v besedilu preveč premočno povedano, tudi zato, ker se slovenski čustveni (ne problemski) milje bistveno ločuje od italijanskega. Nadalje so upoštevali tudi jezikovno komponento besedila, ki je v originalu veliko bolj sočna in pripovedujoča, saj je Fo svoj «Burkaški misterij» napisal in igral v bergamskem narčju iz leta 1500.

Z energičnim črtanjem besedila (predstava traja v originalu nad tri ure) ter s humanizacijo osnovnega problema in sporočila so tako naredili iz gledališke lepljke gledališko fresko, v kateri se v neki logični, dramski kontinuiteti bjejo usode ljudi, njihova stremjenja, porazi in uspehi, želje, obup in groza, hrepenenje in razočaranje, pa spet zavest, da je človek pravzaprav človek in da ima zato naravno pravico živeti po človeško.

Iz teh drobniha a pomembnih življenjskih usod, iz tega mikrokozmosa usod, ki jih v dramatično sarkastičnih izpovedih posebejstava predvsem burke in pijanec, vsak s svojo vero v življenje, vstaja pred nami vsa tragika nekdanjega bivanja in hkrati upor proti isti tragiki, kajti «judojstvo, že stokrat ustreljeno... si se uprlo gospodi!»

Predstavo, v katero je gledališče vložilo veliko truda in sredstev, je pripravil petnajstčlanski ansambel, pomoženo z nekaterimi zunanjimi sodelavci.

Za sklep pričujočega poročila naj omenimo še to, da bo drevi v prostorih gledališča odprta tudi jubilejna razstava slik, dokumentov in drugega materiala z naslovom «Pet let SAG». Razstava bo odprta do nedelje. Ob tej priložnosti so izdali tudi poseben gledališki list, ki bo napredaj na predstavah gledališča. Poleg te razstave si bodo obiskovalci v istih prostorih lahko ogledali še razstavo slik scenografa Draža Jurca-Giorgija.

S. V.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vaše gnetno stanje se bo poslabšalo, če ne boste nemudoma sprejeli ustreznih ukrepov.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne povečajte prepada med seboj in nekim delovnim tovaršem.

DVOJKA (od 21. 5. do 21. 6.) Napredujte korak za korakom. Urniti se vam bodo neke sanje.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) V svojem poslovnem ukrepanju bodite odločni. Pazite se pred zlobnimi jeziki.

SL. Ru.

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 18. MARCA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost: ZENSKA PROBLEMATIKA, 8. nadaljevanje Danes je na vrsti ponovitev osmega nadaljevanja, ki obravnava tiste številne probleme, s katerimi se ženska srečuje, če je zaposlena tudi izven doma. Ženska dela od davna, toda šele pred nekaj desetletji je bil s formalne plati rešen problem enakopravnosti ženske glede zaposlitve, oziroma glede zavzemanja posameznih položajev v družbi. In tudi v družbeno najbolj razvitih deželah ta problem še ni v celoti rešen, da ne govorimo o deželah, kjer še ni govora o enakopravnosti ženske.
- 12.55 Sever klče Jug, Jug klče Sever
- 13.30 DNEVNİK in Danes v parlamentu
- 16.45 Program za najmlajše: Kaj je pod Klobukom?
- 17.15 Program za mladino: Zorrr
- 17.40 Mikey - miška: Brodolomec
- 18.15 Poljudna znanost: Krščanstvo in človekova svoboda, tretje nadaljevanje
- 18.45 Praznik v družini, oziroma srečanje z Wolmerjem Beltrantijem Pravzaprav gre za nekakšno srečanje z družino, kjer se vsi ukvarjajo z glasbo. Leda igra harmoniko, Luisa igra kontrabas, Wolmer pa dopolnjuje tercet. Ob teh treh pa nastopajo še Ermanno Melato in Gorni Kramer, pa še Joe Venuti in Franco Cerri. Na sporedu pa je vrsta skladb znanih mojstrov
- 19.28 Kratke TV vesti
- 19.30 Kronike in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNİK
- 20.45 FORZA ROMA!

Scenarij sta napisala Marco Zavattini in Pino Passalacqua, igrajo pa v delu Pietro Tiberi, Maurizio Fiori, Cesare Gelli, Luigi Babilonia itd. Delo je režiral Pino Passalacqua. Leppa sončna nedelja. «Pol Rima» se odpravi na pot proti Neaplju, da bi prisotstvovalo nogometni tekmi. T-j je mladenci pa v tej «svetovni» nogometni navijačev doživijo svojo «osebno» prigo. Da bi mogli prisotstvovali tekmi, ukradejo avtomobil in se kar poženejo na pot. Pri tem na odkrijejo celo vrsto stvarnosti, ki jih doslej še niso poznali. Vrsti ovir jim prepreči, da ne morejo na tekmo, zvečer pa jih staknejo karabinjerji, ki jih pripeljejo domov, k staršem

22.00 Sindikalna tribuna
Srečanje med predstavniki tiska in Confindustrie
Ob koncu DNEVNİK in Danes v parlamentu

Drugi kanal

- 18.00 Protestantizem
- 18.15 Vir življenja, oziroma tedenska oddaja o judovski stvarnosti
- 18.30 Rubrike TV dnevnika
- 19.00 Kratke vesti TV dnevnika
- 19.02 GROF MONTECRISTO
Današnja šesta epizoda nosi naslov «Lov na dediščino»
- 19.30 TV dnevnik - ODPRTI STUDIO
- 20.45 Včeraj in danes
Nocoj bosta gosta rubrike Včeraj in danes Vittorio Gassman in Maria Carta.

Odvč bi bilo podrobneje predstavljati znana italijanska umetnika, saj je italijanska televizija pred nedavnim posvetila znani sardinski pevki Marii Carta posebno oddajo, v kateri je pevka prikazala bogastvo sardinske folklore, Vittorio Gassman pa je eno najbolj znanih imen italijanskega gledališkega in filmskega sveta

22.00 Mesto in podeželje: IZRABLJEN PROSTOR

Danes je na sporedu zaključno nadaljevanje ankete, ki govori o razmerju med mestom in podeželjem. Danes se bomo znašli v Lombardiji, ki je znana kot najbolj razvita in najbolj napredna dežela v Italiji, hkrati pa tudi površinsko, kmetijsko, zaidalno najbolj izrabljena. Lombardija je po svoji vsestranskosti proizvodnosti na najvišji ravni v Evropi. Sicer pa bo glede tega govorjen naslednji podatek: 40 odstotkov italijanske trgovinske bilance, torej izvoza in uvoza, se nanasa na Lombardijo. Drugi podatek o razvitosti Lombardije. V tej deželi pride na vsaki 3500 zaposlenih delovnih moči po en elektronski računalnik. To pa je raven, ki je ne pozna noben podoben del razvite Evrope.

K tem vsekakor pozitivnim podatkom pa je treba dodati tudi kaj negativnega. Tolikšna razvitost je spravlja v težave uprave in druge družbene strukture, razne socialne služnosti, da ne govorimo o velikanskih razlikah med tistimi, ki imajo v tistimi, ki nimajo ali ki imajo manj. V mislih imamo nevarne razlike med bogastvom in siromaštvom

Ob zaključku še VEČERNE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.10, 10.00 in 14.10 Sola: Amazonka, Skupščinski sistem, Nemščina, Francoščina itd.
- 16.40 Plemenita kri
- 16.55 Svetosno prvenstvo v hokeju na ledu: ITALIJA - JUGOSLAVIJA
- 19.30 DNEVNİK
- 20.10 V živo: Na cesti nisi sam, sledijo POROČILA in Goli Evrope

Koper — barvna

- 16.55 Hokej na ledu: JUGOSLAVIJA — ITALIJA
- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNİK
- 20.30 OGNJEVI DNEVI, celovečerni film
- 22.00 Popevke v naslanjaju
- 22.20 Dokumentarna oddaja SLOVENESE SEM

Zagreb

- 17.45 Mali upornik, oddaja za otroke
- 18.15 Socialistično samoupravljanje: Skupščina, struktura, funkcija
- 20.00 Bela knjiga, zunanje politična oddaja
- 20.50 FEST: «100 DNI PO OTROSTVU», sovjetski film

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutrarnja glasba: 11.35 Slovenski razgledi: 13.30 Glasba po željah: 17.00 Program za mladino: 18.15 Umetnost in prireditve: 18.30 Slov. znanstveniki na univerzi: 19.10 Dopisovanje Savio - Čopi: 19.25 Pisani balončki: 20.00 Šport: 20.35 Primož Kozak: «Afera»; 22.10 Glasba za lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila: 7.40 Jutrarnja glasba: 9.00 Folklor: 9.15 Melodije: 10.10 Oddaja za mladino: 12.00 Glasba po željah: 14.00 Turistične beležke: 14.15 Ploščje: 14.45 La vera Romagna: 15.20 Popularne ploščje: 16.45 Iz opusa velikih mojstrov: 17.45 Moj prijatelj: 18.00 Glasba po željah: 18.35 Golenji glasbene šole: 19.30 Lahka glasba: 21.00 Ljudje iz istrske in dalmatinskega gledališča: 22.35 Slovenski solisti.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 8.10 Glasbena matineja: 9.05 Radijska slika: Darnin razvojni nauk: 9.35 Slov. zborovna glasba: 11.03 Uganite, pa vam zagaramo: 12.10 Predstavljam vam: 12.30 Kmetijski nasveti: 12.40 S pihalnimi godbami: 13.30 Priporočila vam...: 14.10 Iz glasbenih sol: 14.40 Med sol, družino in delom: 15.45 «Vrtljak»: 16.45 Prof. Janko Moder o jeziku: 17.00 Aktualnosti: 17.20 Zvezde velikega gledališča v Moskvi: 18.50 Naš gost: 18.35 Vedre melodije: 19.40 Ansambel A-tija Sossa: 19.50 Lahko noč, otroci!: 20.00 Večer domačih pesmi: 21.00 Literarni večer: Ivan Cankar: 21.40 Lepe melodije: 22.20 Slov. poezija v pesmih: 23.00 Pri tujih radijskih postajah: 23.30 Naš nocojsnji gost: Tatjana Gros.

duje o svojih težavah.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Poverjena vam bo rešitev zapletenega vprašanja. V čustvenem pogledu imete več poguma.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne izgubljajte časa, spričo dejstva, da vam je bila doslej sreča malo naklonjena.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Predložite nekemu svojemu predstavniku svojo zanimivo pobudo. Dan bo za vas v vsakem pogledu uspešen.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Udeležili se boste strokovnega srečanja, ki bo za vas važno. Veselo vzdusite v družinskem krogu.

DVA ZNANA ARHEOLOGA PRIHAJATA NA DAN Z NOVIMI DOMNEVAMI

Saj ni res, da sta prva poletela brata Wright, leteli so že Inki

Črteži na stari keramiki - Legende med ljudmi iz gorskih predelov Peruja - Kaj pravi pergamentna beležka v samostanu - Beležke v Lizboni - Knott in Woodmen nadaljujeta

Človek je že od davnega težil za tem, da bi premagal težnost, ni silo, ki ga drži na zemlji in da bi poletel. O tej človekovi davni težnji govorijo številne legende, med katerimi je tudi najbolj znana legenda o Ikaru, ki si je z voskom prilpil na roke in na noge perje in poletel proti soncu, pa se je zato vosk raztalil, ker je je odpadlo in «prezrdne» je treščil na tla. Toda človekova iznajdljivost je vendarle pomagala in legenda se je spremenila v stvarnost. Leta 1783 sta brata Jacques-Etienne in Joseph-Michel Montgolfier prvi poletela. Napravila sta si balon in se z njim dvignila v sinje nebesna prostranstva. Toda balon francoskih bratov je bil nekaj skraj-

no skromnega v primerjavi s poznejšimi velikanskimi baloni, ki pa se niso uveljavili, kajti točno 120 let za bratoma Montgolfier sta se «očila od tala» brata Wilbur in Orville Wright, ki sta si bila napravila pravo, resnično letalo, ki se ni ločilo od zemlje zaradi tega, kar bi bilo lažje od atmosfere, pač pa zato, ker ga je pogonjal motor. Prvi polet bratov Wright je trajal le 12 sekund, to se pravi, da je njuno letalo praktično napravilo le malo daljši skok in se povzpelo za približno 10 metrov od tla. Če je človek potreboval tisoče let svoje novejši zgodovine, da se je «ločilo od tal», je v 73 letih od poleta bratov Wright do današnjega letala «concorde» ali «TU 144» napravil velikanski skok

na področju letalstva, da ne govorimo o človekovih rezultatih na področju raketne tehnike.

Toda zadnje čase se postavljajo vprašanja, ali sta bila brata Montgolfier oziroma brata Wright prvi ljudje, ki so poleteli v sinja zračna prostranstva. Iz ameriških znanstvenih krogov prihajajo namreč povsem drugačne domneve. Poudarjamo domneve in ne dejstva, kajti gre še vedno za domneve, da je človek letel že 2 tisoč let pred bratoma Montgolfier in pred bratoma Wright in to ne kaže v Franciji oziroma v Severni Ameriki, pač pa nekje daleč v Južni Ameriki.

S to domnevo prihajata na dan angleški arheolog Jitun Knott in njegov ameriški kolega Jim Woodmen, ki sta svojo domnevo preverila celo z zelo tveganim poskusom.

Arheolog Knott in Woodmen sta se leta 1974 odpravila v Peru, da bi na platu Nasca dobila odgovor na vprašanje, kako in zakaj je na nepojasnem način nagle, tako rekoč «čez noč», izginilo cesarstvo Inkov. Na keramičnih ploščah iz drugega stoletja pred našim štetjem sta odkrila risbe in črteže, ki prikazujejo Inke, torej ljudi, kako letijo na nenavadnih letalih, ki imajo obliko piramid. Podrobnejša raziskovanja so ju privedla med perijske Indioce, to se pravi med plemenita starih prebivalcev teh področij, za katere se veruje, da so neposredni potomci starih Inkov. Od teh ljudi sta slišala tudi legendo o davnih letalih.

Na temelju črtežev na keramičnih ploščah ter na temelju legende sta Knott in Woodmen izdelala podobno letalo v obliki piramide. Gre za votlo piramido, ki je visoka 3 metre in pol. Njena struktura je sestavljena iz zelo lahkega protja, prevlečena pa z zelo gosto hkrati pa tanko tkanino, v katero so Inki ovijali svoje mrljice. Takšno tkanino, ki je skoraj neprepustna, se danes tkejo v planinskih predelih Peruja. Na piramido sta, po pripovedi Indiosov, pritrtila gondolo, ki je bila izdelana prav tako iz zelo lahkega protja. In s tem letalom sta — poletela. Vetr, oziroma zračni tokovi so nenavdno letalo dvignili z obronka hriba še kakih sto metrov višje in nato je letalo «planiralo» za obilen kilometer od vzletišča.

Ta uspeh je arheologa vzpodbudil, da sta se temu vprašanju še bolj posvetila. In pri tem sta imela tudi veliko sreče, kajti v nekem samostanu v zelo zakotnem kraju kakih 900 km od Lime sta odkrila rokopis, ki sicer ni tako star, saj izhaja iz 1709. leta, toda povedal jim je veliko, pravzaprav ju je navedel k nadaljnemu pomembnemu odkritju. Na osnovi tega rokopisa sta namreč odšla v Lizbono, kajti nekdanji prior samostana je na pergamentu zapisal, da je leta 1707 eden izmed njegovih menihov odpotoval v Lizbono, da bi tamkajšnjemu škofu pokazal čudno napravo, ki je podobna piramidi in s katero so tamkajšnji Indioce nekoč leteli. Menihu je bilo ime Bartolomej in je bil pripravljen sam preizkusiti letalo. Toda tedaj je imela veliko besede inkvizicija, ki je menihu letenje prepovedala, ker da je to v nasprotju z božjimi zakoni. S tem se zaključuje to pisanje in zato o usodi letala in menih Bartolomeja v tem pisanju ni drugega podatka več. Toda v arhivih cer-

kvene inkvizicije v Lizboni so odkrili zapisnik o zaslišanju nekakega misijonarja, ki je trdil, da zna leteti. V beležkah je tudi rečeno, da so menihi vrgli v ječo zaradi — krivoverstva.

Do tu konkretni elementi in konkretne beležke, ki sta jih našla arheolog Knott in Woodmen. Logika nas navede k sklepu, da je inkvizicija preprečila menihu Bartolomeju, da bi poletel že tedaj, to se pravi malo manj kot 80 let preden sta se s svojimi balonom ogumila poleteti brata Montgolfier.

Ko sta se arheologa vrnila iz Evrope v Peru na plato Nasca, sta nadaljevala s svojimi raziskavami

(Nadaljevanje na 6. strani)

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Tadeusz Konwicki:

Nič, prav nič

V prevodu Dušana Pirca je pri založbi Borec izšel roman poljskega pisatelja z naslovom Tadeusza Konwickiego z naslovom Nič, prav nič. Konwicki (r. leta 1906) je znan poljski kulturni delavec. Napisal je scenarije za več filmov (Mati Ivana Angielska, Faraon, Salto) in jih tudi režiral. V Beletkah je dobil nagrado. Napisal je tudi več romanov, od katerih so nekateri tudi prevedeni. Med njimi je njegov roman Nič, prav nič posredoval slovenskim bralcem založba Borec.

Pisatelj, ki se je sam udeležil osovobodilnega boja, obravnava v tem svojem pripovednem delu nekdanjega partizana Darka, ki je kot mlad fant moral v vojni ubijati, pa ga to preganja v miru, da bega iz kraja v kraj, od enega človeka k drugemu, da iše miru in slednjič tragično konča. To je seveda le osrednja tema kratkega romana,

NOGOMET

V POKALU PRVAKOV

JADRANJE

Razpis SPK CUPA
Memorial D. Starca

Slovenski pomorski klub Čupa je razpisal pokal v spomin na Darija Starca, ki se je lansko leto smrtno ponesrečil z avtomobilom.

Pokal (stilizirano jadro) bo Čupa podelila članu, ki bo z jadrnico odplul najdlje iz Sesslanskega zaliva. Pokal, ki bo preložen, bo ostal v trajno last članu, kateremu bo dvakrat dodeljen.

Darij Starc je bil član Čupe od same ustanovitve, na prvi regati je dosegel tretje mesto. Udeležil se je prvega jadrnalskega tečaja, ter se isto leto odpravil s 5-metrsko jadrnico (sloka) iz Sesslane v Novaljo na otoku Pagu. S prijateljem sta odpravila Istro, Cres in Lošinj. Podnevi sta jadrjala, zvečer pa sta zapeljala čoln v pristan in prespala v šotoru ter po sedmih dneh dospela v Novaljo. Darij Starc je bil aktiven član Čupe, v katerikoli pobudi je bil pripravljen prisikčiti na pomoč. Koval je načrte, kako bi prišel do malo večje jadrnice, toda prav pred letom dni, na Jozefovo, ga je na polodnevni cesti usoda izrgala iz nase sreče!

KOLESARSTVO
MILAN, 17. — V petek bo na sporedu 67. mednarodna kolesarska dirka od Milana do Sanrema. Prijavitelj se je 22 ekip s skupno 219 tekmovalci, proga pa bo merila 288 km.

ATLETIKA

DEŽELNI FINALE V KROSU ZA MI

SMUČANJE

V IRSTENIKU PRI SAMATORCI
«Male ZSI» SK Devin

Belo odejo, ki je neverjetno dolgo prekrivala tržaški Kras, je smučarski klub Devin izbral za trening in propagando. Največ zapadlega snega je bilo med Salešem in Samatorci in zato se je dolina, imenovana Trsteniki, ki leži pod cerkvico v Samatorci, razvila v pravo smučišče, kjer je bilo končno tekmovalništvo v sankanju, slalomu in smučarskem teku.

Pri sankanju sta se najbolj odrezala Mario Terčon iz Mavhinj in Dario Gabrovec iz Cerovelj. V slalomu, v kategoriji mladink, je Aleksandra Škerk iz Sesslane postavila kronometer pri 53 sekundah, sledijo Roberta Sardoč iz Sesslane, Kristina Škerk, Dama Purč in Barbara Corbato. Pri mladincih je Dario Zidaric iz Praprota s 43 sekundami zasledil prvo mesto. Njemu sledijo Branko Sardoč, Marko Dela Schiava, Oskar Žužek, Mauro Sandrin, Alberto Legiša, Aleš Gruden, Jan Biteznik, Stefano Škerk in še drugih osem ki so odstopili.

Največje zanimanje je bilo za teke. Pri ženskah je zmagala Katja Antonič iz Cerovelj, druga je bila Dama Purč iz Saleza, nato se Mauria Pangher, Dorina Terčon, Angela Gruden, Lidija Roveri in Bruna Tomášella. Pri moških je zmagal Aleš Gruden iz Saleza, sledil Pavol Antonič iz Mavhinj, sledijo se Martin Dela Schiava, Gianni Legiša, Paolo Sandrin in še deset drugih tekmovalcev.

Po tekmovalstvu je organizator podelil 19 spominskih, na lesu zganih medalj. Smučarski klub Devin bo zaključil svojo aktivno udeležbo v teku na snegu 28. marca v Očiji vesi, kjer bodo tekmovali v sankanju, veleslalomu in teku. Omenjenih tekmovalcev se bodo udeležili tudi otroci iz Ukeve.

Moštvo splitskega Hajduka se ni uvrstilo v polfinale

Spličani so zapravili serijo izrednih priložnosti

Eindhoven — Hajduk 3:0 (0:0)

EINDHOVEN: Van Beveren, Deijckers, Poortvliet, Edström, Lubse, Dahlquist, Rene Van der Kerkhof, Villi Van der Kerkhof, Van Kraaij, Krygh, Van der Kuylen.

DOMAČI ŠPORT

JUTRI

PETEK, 19. marca 1976

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA
15.00 v Nabrežni
Aurisa — Jarja

15.00 v Križu
Vesna — Vilse

3. AMATERSKA LIGA
10.30 na Proseku
Kras — Breg

9.00 na Padričah
Union — GMT

10.30 na Opčinah
Ginnastica — Gaja

15.00 v Trebčah
Primorec — S. Andrea

MLADINCI
12.30 v Dolini
Domio — Primorec

NARAŠČAJNIKI
13.00 na Padričah
Roianese — Kras

10.00 v Dolini
Breg — Union

KOŠARKA
PROMOCIJSKO PRVENSTVO
11.00 v Gradšču
Itala — Bor

MLADINSKI FINALE
11.00 v Dolini
Bor — Inter 1904

KADETI
9.00 v Miljah
Inter Milje — Kontovel

11.00 v Gorici, Dijaški dom
Dom — Arte C

DEČKI
11.00 na Opčinah
Polet — Ferrovio

15.30 v Trstu, Ul. della Valle
Chiadino — Breg

KOTALKANJE
DANES PRI SV. IVANU

Openski kotalkarji spet v boju za točke

Tekmovalje za «Pokal JUMP» se bo nadaljevalo do nedelje

Po nekajmesečnem tekmovalnem premoru so openski kotalkarji že pred prvim letošnjim kotalkarskim tekmovaljem. V minulih zimskih mesecih so sicer vadili, vendar je dvakrat tedenski trening nezadosten za temeljito pripravo. Do začetka prvenstvenih tekmovalnih sezon loči še zelo malo časa.

Letošnje otvoritveno tekmovalje za pokal JUMP organizira športno društvo Edera. Odvijalo se bo od jutri dalje na plosčadi «Giuseppe Foschiatti» pri Sv. Ivanu (blizu gostilne Suban). Tekmovalje je rezervirano samo za tržaške klube in se ga bodo udeležili vsa tržaška društva, ki goje umetnostno kotalkanje in sicer Dopolavoro Ferrovio, t.

Patinaggio Jolly, openski Polet ter organizator Edera. Tekmovalje se bo odvijalo v novi obliki in sicer ekipno. Vsako društvo lahko prijavi dve ekipi in sicer A (katero sestavljajo tekmovalci od 11. leta starosti) in B (katero sestavljajo tekmovalci od 11. leta starosti). Vsaka ekipa šteje osem članov, med katerimi bo vsak izvedel napredni določen skok, oziroma serijo skokov. Za vsak izvršen skok dobi ekipa določeno število točk, katerih seštevek daje rezultat vsake ekipe.

Polet nastopa v obeh kategorijah in sicer v petek, 19. t. m. ob 10.00 Polet - Jolly, v soboto, 20. t. m. ob 17.00 Polet - Edera, v nedeljo, 21. t. m. ob 11.30 Polet - Ferrovio.

PO ZMAGI NAD FERROVIARIOM

Kontovelovi dečki se uvrstili v finale

Največ zaslug za to imata Ban in Bukavec

Ferrovio — Kontovel 57:63
KONTOVEL: Ban 28, Danieli 5, Emili 4, Ukmar 2, Bukavec 24 in Sedmak.

Z zmago nad drugouvrščenim Ferrovio so se Kontovelovi dečki dokončno uvrstili v finale. To je še en velik uspeh naše košarke, ki seveda takih uspehov močno potrebuje. Gotovo sta za to najbolj zaslužna Bukavec in Ban, ki sta neustavljiva za katerekoli nasprotnika. Toda tudi drugi so se z vso vmeno trudili, da bi dosegli finale. Zato je treba pohvaliti vse naše fante in jim čestitati za lep uspeh.

Dvojbo s Ferrovio so bil ves čas izenačen. Dobro so začeli domaćini, ki so se vodili 8:0, nato pa so si Kontovelji kmalu pomagali in prišli v vodstvo. To vodstvo je kontoveljska peterka obdržala skoraj do konca, ko so Tržačani spet izenačili. Zaradi petih osebnih napak je moral na klopu Bukavec, zato je izgledalo, da se bo tekma slabo končala. Tedaj

Danes Juventus — Bor
Drevi se bosta v anticipirani tekmi košarkarskega prvenstva kadevstov spoprijela Juventus in Bor.

Tekma bo ob 20. uri v telovadnici v Ulici della Valle. Naj omenimo, da so v prvem srečanju zmagali košarkarji Juventus, ki so v Dolini premagali borovce s tremi točkami razlike.

MEDSOLSKO PRVENSTVO
F. Prešeren — Da Vinci 34:53 (20:22)

F. PREŠEREN: Vitez 8, Udovič 1, Krečič 13, Zigarj 7, Dolenc 2, Tauer 2, Mazzucca, Perko, Ukmar. DA VINCI: Comici 6, Oeser 24, Rittossa 8, A. Sivini 2, Traini 2, Marco 2, Bozola, Cumbat 8, Redolfi 2.

PROSTI METI: Prešeren 4:16, Da Vinci 7:14.

SODNIKA: Pittana in Zucchi.
Ekipa liceja je doživela hud poraz proti enemu izmed favoritov prvenstva. Naši fantje so začeli zelo dobro in so več časa kljubovali nasprotniku. Igra je bila izenačena vse prvi polčas. V drugem pa se je stanje bistveno spremenilo. Igralci Da Vincija so s hitrimi protinapadi polnili slovenski kot in tako so naši predstavniki položili orožje. Licejci so prehitro vržli puško v koruzo in poznala se jim je odsotnost pravega trenerja. Skratka, neuspešen nastop ekipe «F. Prešeren».

ODBOJKA

MEDSOLSKO PRVENSTVO
F. Prešeren — Volta 0:2 (4:15, 5:15)

F. PREŠEREN: Mikac, Milič, Kolaric, Biteznik, Rimondino, Malalan, Pečenko, Pertot, Krelj, Kuret. Tekma med Prešerom in Volto se je odvijala v očitni premoči Volte, ki je imela v svojih vrstah tudi nekatere igralce Nove Linee. Prešerovi so se kljub očitni premoči Volte srčno borili za vsako žogo. Rezultat ni poplačal truda prešerencev, ki bi zaslužili kaj več.

ODBOJKA

Dokaj nizka raven dosedanjih srečanj

Niti Dom B in Olympia B nista doslej zadovoljila

Goriška odbojkarjska federacija je te dni objavila rezultate ter lestvice prvenstva 3. moške divizije (B skupina) po odigranem prvem delu. V tem prvenstvu nastopata letos, kot je znano, kar dve slovenski šestki iz Gorice, in sicer Dom B in Olympia B.

Po prvem delu obe naši šestki nista najbolje uvršene, saj je Dom B tretji, Olympia B pa mesto nižje. Na splošno omarimo, da je prvenstvo na zelo nizki tehnični ravni. Celotno vodstvo ekipa Azzurra in Mossa sta do sedaj res malo dobrega pokazala, saj smo od njih mnogo več pričakovali, zlasti ker v njih vrstah nastopajo starejši in izkušeni igralci.

Pri tem sta letno opravičeni slovenski moštvi, v katerih vrstah nastopajo celo igralci, ki letos prvič uradno nastopajo. Rezultati prvega dela so naslednji:

Dom B — Olympia B 3:0
Azzurra — Mossa 3:0
Mossa — Arci PAV 3:0
Azzurra — Olympia B 3:0
Dom B — Arci PAV 3:1
Mossa — Dom B 3:0
Azzurra — Arci PAV 3:0
Olympia B — Arci PAV 3:0
Azzurra — Dom B 3:0

Stanje na lestvi po prvem delu prvenstva je naslednje:
Azzurra 4 4 0 12 0 8
Mossa 4 3 1 9 4 6
Dom B 4 2 2 7 6 4
Olympia B 4 1 3 3 9 2
Arci PAV 4 0 4 0 12 0

Poglejmo še koleđa teem, ki jih morata naši ekipi odigrati.
24.3. ob 20. uri: Azzurra - Olympia B (telovadnica Valletta).
31.3. ob 19. uri: Olympia B - Mossa (telovadnica Valletta).
4.4. ob 10. uri: Dom B - Arci PAV (telovadnica Valletta).
10.4. ob 19.30: Mossa - Dom B (telovadnica Caprva).
21.4. ob 18. uri: Olympia B - Arci PAV (telovadnica Valletta).
21.4. ob 20. uri: Azzurra - Dom B (telovadnica Valletta).

I. K.
Novalinea — Dom 3:2 (15:3, 11:15, 14:16, 15:9, 15:8)
DOM (Gorica): Prinčič (k), Peric, Devetac, Černic M., Cijan, Černic L., Nanut, Petijan in Komsi. NOVALINEA (Trst): Diego, Biz-

jak (k), Tommasini, Giacca, Bardin, Tarla, Gergic, Benedetti, Luch in Di Bin.

Sodnik: Pipan Albino; stranski: Fortuna Riccardo; zapisnikar: Zafarna Roberto (vsi trije iz Trsta) - ocena sojenja: dobro.

Goriški Dom je v soboto zvečer v Trstu ponovno (še drugi zaporedoma) zapustil poražen igršče s tesnim rezultatom 3:2. Tekma, ki je trajala polj dve uri, je bila borbenja in na visoki tehnični ravni, saj sta si bili šestki na igrišču enakovredni.

Novalinea je srečanje dobro pričela in takoj prevzela vajo igre v svoje roke. V tem začetnem setu se domovci niso še pravzaprav znašli, kar je olajšalo domačinom zmago.

V drugem setu pa so domovci neorganizirali svoje vrste in tekma je od tega trenutka dalje postala zanimivejša. «Belo-rdeči» so v tem setu zaigrali odločneje kot igralci Novalinee, kar jim je prineslo zmago.

Tudi tretji set je potekel v izenačenosti. V odločilnih trenutkih so bili domovci bolj priseljeni kot nasprotnik, kar je bilo odločilno za zmago.

V četrtem in petem setu pa so domovci popustili in niso znali v pravi domovci reagirati, tako da so igralci Novalinee, čeprav ne brez težav, osvojili ta dva zaporedna seta.

V vrstah «belo-rdečih» sta se tokrat najbolj izkazala pri vođenju domovske igre podajalci L. Černic, v napadu pa D. Peric. Vredno je še omeniti da je dobil, po približno petnajstih letih igranja odbojke, prvi rumen kartonček (opomin) trener in igralce Doma J. Prinčič, ker je protestiral proti sodnikovim dvomim odločitvi, ki je škodovala domovce.

V 3. povratnem kolu, bo goriški Dom počival. Prihodno tekmo bo odigral v soboto, 23. v Gorici proti tržaški šestki S. Andrea.

I. K.
POKAL UEFA
Bruges — Milan 1:2
Milan je v četrtfinalu kljub zmagi izpadel.

NOGOMET

Pokal UEFA

Bruges — Milan 1:2
Milan je v četrtfinalu kljub zmagi izpadel.

3. pokrajinski ekipni šahovski turnir v Trstu

SD Kontovel in Tržaško šahovsko društvo — SS Triestina prirejata 3. moštveni šahovski turnir tržaške pokrajine in vabita vsa šahovska društva, da se ga udeležijo.

PRAVILA

1. Začetek: 27. 3. 1976 ob 16. uri na sedežu FC Primorje - Kontovel 186. Vpisovanje se zaključijo v četrtek, 25. t. m.

2. Vsako društvo lahko sodeluje z eno ali več štiriladskimi ekipami (več rezerve). Ekipa ne smejo presegati jakostnega števila deset. Točkovanje se: moštvi — 6 točk, m.k. — 5 točk, državne kategorije I. — 4, II. — 3, III. — 2 točki; društvo, kat — 1 točko; nekval. — polovico točke.

3. Za lestvico bodo dodeljene: 2 točki za zmago ekipe, 1 točka za neodločen rezultat, 0 točk za poraz. Pri ekipah z enakim številom točk veljajo rezultati posameznikov.

4. Turnir se bo odvijal v štirih igralnih dneh: 27. marca ter 3. in 10. aprila na Kontovelu in 24. aprila v Trstu, na sedežu SS Triestine, Ul. Tarabochia 3/I. Vsak igralni dan bosta dve srečanja: vsaka ekipa se bo na štirih deskah pomerila z dvema nasprotnima ekipama. Vsak igralec bo razpolagal s 45 minutami. Pisanje potez ni obvezno.

5. Turnir bo potekal po švicarskem sistemu.

6. Vpisnina 5.000 lir za ekipo.

NAGRADE:

Prve tri ekipe prejmejo pokale. Vsaka ekipa dobi 5 spominskih kolajin. Prvovrščeni na vsaki tabli dobi pokal. Posebna nagrada za najboljšo mladinsko ekipo. O eventualnih nadaljnjih nagradah bodo udeleženci obveščeni med turnirjem.

7. Za vse, kar ni predvideno v tem razpisu, velja pravilnik FSI.

Organizacijski odbor

SVETOVNI POKAL

MONT SAINT ANNE, 17. — Moški veleslalom za svetovni smučarski pokal bo danes na sporedu v Mont Saint Anne v Kanadi. To tekmovalje bi moralo biti že dan prej, vendar so ga prenesli za 24 ur zaradi utrujenosti tekmovalcev.

Iz planinskega sveta

Nekaj misli ob 10. ZSI

Jubilejne zimske športne igre so mimo, sedaj pa je čas sklepev, pa tudi treznega premisleka. Igre so vsekakor dobro uspele, bodisi kar se tiče množičnosti, pa tudi organizacije. Prisotnosti je bilo nad 200 tisoč zimskih športnih iger. Igre so bile tudi organizacijsko na visoki ravni. Za to pa se moramo zahvaliti predvsem smučarski šoli z Nevejskega sedla, ki je igre tehnično zelo dobro izpeljala. Smučarski učitelji so dobro pripravili progo tik pod ločilo Gilberti, brezhibno pa so tudi izvedli merjenje, tekmovalnih časov. V dobrih treh urah so se po snežni vrsini spustili vsi tekmovalci.

Poleg izredne prizadevnosti učiteljev smučarske šole, moramo pohvaliti vse odbornike SPDT, ki so sodelovali pri izvedbi te množične manifestacije.

Malo lepše vreme je še dopolnilo ta okvir in misli, da se bo še marsikdo z veseljem spominjal te športne manifestacije.

Se nekaj zanimivosti. Najmlajša tekmovalka, ki je prišla na cilj je Sara Benčič, stara samo pet let in pol. Najstarejša ekipa je SPK Čupa, saj jo sestavljajo, razen redkih izjem, le veterani in dame, to se pravi tekmovalci, ki so se rodili leta 1941 in prej.

Kar se tiče končne lestvice po društvih moramo povedati, da je ekipa Poleta popolnoma zasluženo zmagala, saj je imela v svojih vrstah le svoje, domače tekmovalce. Ta zmaga je res lepo zadoščanje in priznanje za poštovno tekmovalno športno društvo.

Prihodnje ZSI bodo spet na Nevejskem sedlu, saj je tam sneg še do zgodnje pomladi.

Bodoča smučarska dejavnost

Smučarski odtsek SPDT bo čimprej organiziral spomladanski smučarski tečaj na Nevejskem sedlu. Pri organizaciji bo, seveda, sodelovala tamkajšnja smučarska šola, ki je vedno pripravljena prisikčiti na pomoč. Poleg tega bo tudi tekaški smučarski tečaj.

V nedeljo, 28. marca bo avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Izlet bo organiziral SPDT. Izlet bo stal pred-

vidoma 3.000 lir, vpisovanja pa bodo v uradu ZSSDI, v Trstu.

Še o «Trofaji Tommasini»

Pred tednom dni smo pisali o tem tekmovalcu, vendar je bila pri tem storjena neželjena pomota. Rezultati tekmovalcev smučarskega odseka niso bili poprečni, temveč glede na kakovost tekmovalca zelo dobri. Posebno moramo pri tem pohvaliti Bogdana Milčiča, pa tudi vse ostale tekmovalce, ki so se s svojim spustom zadovoljili.

Planinska šola SPDT

Pred kratkim se je na srednji šoli «Fran Erjavca» v Rojnu začela planinska šola, to je ciklus predavanja s planinsko tematiko. Namen te pobude je približati učenecem problematiko življenja v naravi, izletništva, planinstva, ekologije, osmesnjanje okolja in drugih argumentov v zvezi s tem. Predavanja so enkrat tedensko in trajajo po eno šolsko uro. Prvo predavanje je imel dr. Miran Dolhar o prvi pomoči, drugo Dušan Jelincič o izletništvu in življenju v naravi, tretjo pa prof. Borut Kodrič, ki je predaval film o zaščiti naravnih okolij in predaval nekaj splošnega o ekologiji. To šolo je organiziral Slovensko planinsko društvo iz Trsta.

S prihodom pomladi bodo tem teoretičnim lekcijam sledile še praktične, saj bo SPDT organiziral razne krajsje izlete v tržaško okolico.

Planinska «vertikala» in drugi izleti

V nedeljo, 21. marca, bodo planinci spet stopili na «vertikalo». Tokrat se bodo lotili goriskega dela in sicer od Krminske gore nad Krminom do Gorice. Hoje bo okoli pet ur. Zbirališe bo na zelezniški postaji v Trstu ob 9.45. Odboj vlaka v Krmin je ob 10.08. Povratek bo tudi z vlakom iz Gorice.

SPDT organizira teden pozneje, v nedeljo, 4. aprila, avtobusni izlet v Brkini. Planinci bodo šli peš čez vas Tatire in Prem v Vremosko dolino, turisti pa se bodo z avtobusom ustavili v Ilirski Bistrici in okolici ter obiskali Prem.

Ceno avtobusa in druge podrobnosti bodo še javili. Vpisovanje bo na sedežu ZSSDI v Trstu.

MAJ V DEŽELI SOVIJTOV
51. POT K SVETLOBI

Bondarev je svoj roman razdelil na dva dela. Obema deloma je dal kaj preprost in skoraj brezbarvni naslov: Tišina. Prvi del: 1945. leto. Drugi del: 1949. leto. Vendar pa je sami ti dve letnici dovolj zgovorno pričata marsikaj, kljub njuni brezosebni, mednarodni, suhi matematični številčnosti: v prvem delu spremljamo njegovega glavnega junaka Sergeja Vohminceva, kapetana, topničarja, ki se je vrnil iz zmagovite vojne, skoti prva vojna leta, ko je obzorju je kaže zlovesči kritiki Stalinove policije, ko je sleherni človek sumljiv, ko je vsakdo, ki je prišel živ iz vojne ujetništva, po neki nerazumljivi logiki gestapovskega agenta itd. Ta mračni akord vzdusja prvih povojnih let je bil Bondarevu potreben, da nam je v drugem delu romana, 1949. leto, prikazal vso grozotnost stalinskega pritiska v vsem njegovem apokaliptičnem bistvu: Vohmincev se namreč potem piše kot študent na rudarsko fakulteto, vpiše se že v tretji letnik, je eden najboljših študentov, ko mu nenadoma ponudi aretirajo očeta. Zapisal sem že, kako Paustovskij sodi, da je prizor aretacije Sergejevega očeta najmočnejša stran knjige. Nedvomno, vendar nas po tem dramatičnem obratu neprestano spreletava srh, ko spremljamo nadalje Sergejevo življenje. Kajti z očetovo aretacijo je zaznamovan tudi sam. Zato se prostovoljno

odpove praksi v rudniku, vendar pa ga na partijskem sestanku izključijo iz partije samo zato, ker je prikrival partiji, ali bolje, malim stalinkom in njegovim satelitom nekakšno imaginarno resnico. Vse to za Sergeja vseeno ne zloži, čeprav ga moralno hudo prizadene. Zdjaj, ko je izključen iz partije, je manj vreden kot indijski parija, za birokratsko stalinsko kasto ne šteje nič, ali manj kot nič. Konec je z njegovo ljubeznijo do Nine, vendar ne klone. Na njegovi strani so po tistem nekateri njegovi profesorji, ki ga s priporočilom pošljejo v Sibirijo na delo v rudnik, toda kot svobodnjaka, z njim pa gre tudi Nina, o kateri je bil prepričan, da jo je izgubil. Avtor v zaključku jasno nakazuje, da Sergej kljub duševnim mukam in stiskam ni zlomljen, premagan, nasprotno, nepremagljiv je kot sovjetsko ljudstvo, ki je v vseh preizkušnjah, smrti in trpljenja vedno izšlo neprimanjano in zmagovito. Za boljše ilustracijo našega avtorja smo iz drugega dela romana izbrali kratek odlomek, v glavnem očetovo pismo Sergeju iz zapore in vso tisto atmosfero, ki je zavladala po očetovi aretaciji.

Tako sem zapisal takrat jaz o Juriju, ki je sedel zdaj pred mano.

In potem je sledil odlomek iz drugega dela romana Tišina:

«Počasi se je vzpenjal po stopnicah, šel z roko po ograji stopnic ter opazoval stopnice in zidove. Zaustavil se je na ploščadi med stopnicami, pod znano zaprtašeno žarnico, ovito s kovinsko mrežico in med opazovanjem starih zidov z odpadlim ometom se malo postal pred vrati ter se ni mogel odločiti, da bi takoj pritisnil na zvonec — vtis je imel, da bo vse izginilo, se prekinilo in nekam padlo: tako zidovi kot poštni nabiralnik in umazana žarnica in njegovi koraki in dvignjeni lok obvi in njen glas «A, ti si?». Ni mogel, ni se hotel pomiriti s tem, da ne bo več prihajal sem, ni hotel verjeti, da se bo za dolgo ločil od vsega tega.

Vedel je: to je bilo najstrahotnejše, kar bi se mu lahko še pripetilo.

Sergej je pritisnil na zvonec in ko so se vrata odprla, je še vedno držal roko na zvoncu in ni verjel, da je ona tukaj.

Nina je stala v predsobi. Molče jo je objel in celo zamišljeno, ki jo je začutil znano vonjavje njenih toplih las.

«Kaj je? Kaj je?»

«Ljubim te... In nič drugega... In nič drugega...»

«Sergeja, kaj je?»

«Ljubim te, je ponovil z nežnostjo, ki mu je stiskala grlo in stisnil jo je k sebi.

«Kaj je? Kaj je? Bojim se, Sergeja...»

«Ljubim te. Ljubim te.»

«Kaj je, Sergeja, kaj je?»

PREDSEDNIK SFRJ TITO ZAKLJUČIL OBISK V PANAMI

Jugoslavija in Panama za še večjo uveljavitev politike neuvrščenosti

Prisrčen sprejem Tita v Venezueli, zadnji državi njegove latinskoameriške turneje - Med povratkom bo jugoslovanski predsednik obiskal Portugalsko

PANAMA, 17. — Jugoslovanski predsednik Tito je danes končal uradni in prijateljski obisk v Panami in odpravljal v Venezuelo, kjer bo imel politične pogovore s predsednikom Carlosom Andresom Peresom in kjer bo končal svoje sedanjé latinskoameriško potovanje. Medtem ko se v Venezueli odpravlja v Caracas, tu izdajajo poročila, da se bo Tito med vrnitvijo iz Venezuele v Jugoslavijo ustavil na Portugalskem. Francoski predsednik de Gaulle, Portugalski predsednik je bil oktobra lani na uradnem obisku v Jugoslaviji.

Pred prihodom predsednika Tita v Caracas je venezuelski zunanji minister Ramon Escovar Salom izjavil, da je za njegovo državo čast, da prihaja na obisk jugoslovanski predsednik, »svetovna osebnost prvorazrednega pomena«. Napovedal je, da bosta imela predsednika Tito in Peres pozitivno in plodno izmenjavo mnenj o odnosih med državama in tudi o mednarodnih odnosih.

Vsi vodilni venezuelski časniki na uvodnih mestih pišejo o Titovem obisku in v komentarjih opozarjajo na pomen politike neuvrščenosti, katere eden od ustanoviteljev in kreatorjev je jugoslovanski predsednik. Socialistični dnevnik »Punto« predstavlja Tita kot inspiratorja neuvrščenosti politike in hkrati piše, da bi se moral venezuelski predsednik Peres zavzeti, da bi Venezuela postala neuvrščena država. Ves venezuelski tisk poudarja tudi velik ugled, ki ga predsednik Tito uživa med prebivalci Venezuele zaradi svoje vloge med drugo svetovno vojno in v boju za mir po fašističnem zlomu. Večina časnikov, ki izhajajo v Caracasu, tudi poudarja odlično Titovo vlogo pri oblikovanju delavskega samoupravljanja v Jugoslaviji.

Ob koncu Titovega obiska v Panami so objavili skupno sporočilo. V njem je najprej rečeno, da sta predsednik SFRJ Tito in predsednik panamske vlade izmenjala mnenja o aktualnih mednarodnih političnih in gospodarskih gibanjih v svetu ter o dvostranskih odnosih med Jugoslavijo in Panamo. Pri tem se je poudarilo enakost ali velika podobnost stališč do vseh obravnavanih vprašanj. Tito in Torrijos sta ugotovila, da je od njunega zadnjega srečanja septembra 1973 v Beogradu svet doživel pomembne politične in gospodarske spremembe in premike. K temu je v precejšnji meri prispevalo vse bolj uspešno in organizirano delovanje neuvrščenih držav v razvoju in drugih mirobiljnih sil. Državnika sta menila, da imajo v sodobnih svetovnih gibanjih vse večjo vlogo, ki se bojujejo za demokratizacijo mednarodnih odnosov in za enakopravno udeležbo vseh držav pri reševanju odprtih mednarodnih ekonomskih in političnih vprašanj. V nasprotju s tem, pravi sporočilo, pa sila imperializma in neokolonializma še naprej nasprotuje gospodarskim spremembam v svetu ter si z raznimi sredstvi prizadeva zadržati stare in pridobiti nove ugodne položaje in oporišča.

»Jugoslavija in Panama — pravi skupno sporočilo — menita, da se je neuvrščena politika uveljavila kot svetovna politika. Izraženo je pričevanje, da bo letošnja konferenca voditeljev neuvrščenih držav v Colombu nov pomemben prispevek na pot nadaljnega razvoja enakopravnega mednarodnega sodelovanja. Konferenca bo nesporno označila nadaljnjo krepitev enotnosti in solidarnosti neuvrščenih držav. Jugoslavija in Panama si bosta kot neuvrščeni državi in v skladu s svojimi možnostmi kar najbolj prizadevali za popoln uspeh konference neuvrščenih držav v Colombu.«

Ena od tem pogovorov Tito-Torrijos je bil tudi Panamski prekop, ki je zdaj pod ameriško upravo, ki je Washington neče izpustiti iz rok. O tem je v skupnem sporočilu rečeno: »Jugoslavija meni, da je v korist miru in mednarodnega prekopa, da bi bil čimprej času ta pogajanja dosegla vrh s sklenitvijo novega pogodbe na temeljih spoštovanja popolne suverenosti in jurisdikcije republike Paname na ozemlju cone prekopa. Jugoslavija je dala doslej in bo dajala tudi v prihodnje vsu podporo upravičenim zahtevam naroda in vlade republike Paname, da bi dobili popolno suverenost nad celotnim svojim ozemljem.«

Tito in Torrijos sta v pogovorih ugotovila, da so odnosi med državama od njunega zadnjega srečanja vidno napredovali, hkrati pa sta izrazila pripravljenost svojih vlad, da bodo vložile dodatne napore za razvoj gospodarskega sodelovanja ter stikov na področjih kulture, znanosti, tehnike, informacij in na drugih področjih skupnega interesa. Ob koncu sporočila je rečeno, da je predsednik Tito povabil predsednika republike »Panamá« Demetrios Lacasa in šefa vlade brigadnega generala Omarja Torrijosa Ferrera, naj uradno obiščeta Jugoslavijo. Vabilo so sprejeli z zadovoljstvom.

Jugoslovanski predsednik Tito je bil prvi evropski državni poglavar, ki je obiskal Panamo. Sprejem, ki so mu ga pripravili, je bil izredno prisrčen. Panama zlasti ceni vlogo Jugoslavije in njene predsednika v gibanju neuvrščenosti, medtem ko po besedah najvišjih panamskih voditeljev jugoslovanska podpora panamskemu boju za uresničitev suverenosti nad Panamskim prekopom zelo veliko pomeni za njihovo državo. Tito je, ko je zapušča panamsko ozemlje, poslal svojega gostiteljskega predsednika Lacasa in premieru Torrijosu brzojavko, v kateri se je zahvalil za gostoljubje ter poudaril svoje zadovoljstvo, da je srečanje v Panami potrdilo trdno prijateljstvo in vzajemno razumevanje.

Tudi v Venezueli, zadnji državi na sedanji Titovi turneji, so jugoslovanskega predsednika sprejeli zelo tople. Venezuelski predsednik Carlos Andres Peres bo popoldne po krajevnem času začel politične pogovore s Titom, zvečer pa bo v njegovo čast priredil slovesno večerjo, na kateri bosta državnik izmenjala zdravila.

Margaret in Tony pred razporoko?

LONDON, 17. — Britansko kraljevsko družino pretresa v teh dneh največji škandal, od kar se v tridesetih letih tedanji kralj Edward VII. odpovedal prestolu, da bi se lahko oženil z Wallis Simpson. Vse kaže namreč, da sta princesa Margaret in njen soprog Anthony Armstrong Jones pred ločitvijo ali celo pred razporoko.

Keže, da je kraljica Elizabeta pred nekaj dnevi sklicala celo družinski svet, da bi razpravljala o zakonski zvezi med Tonyjem in Margaret. Na sliki: Anthony Armstrong Jones ob prihodu v Hongkong.

SPORT

NOGOMET

Pokal prvakov	
ST. ETIENNE - Dinamo Kijev	3:0
BAYERN - Benfica	5:1
EINDHOVEN - Hajduk	3:0
REAL MADRID - Borussia	1:1
Pokal pokalov	
SACHSENING - Celtic	1:0
VRECHAM - ANDERLECHT	1:1
WEST HAM - Den Haag	3:1
EINTRACHT - Sturm	1:0
Pokal UEFA	
LIVERPOOL - Dinamo Dresden	2:1
MILAN - BRUGES	2:1
LEVSKI - BARCELONA	5:4
STAL MIELEC - HAMBURG	0:1
Srednjeevropski pokal	
INNSBRUCK - Ferencvaros	2:0
(Z velikimi črkami so označene ekipe, ki so se uvrstile v polfinale).	
KOŠARKA	
Finale pokala pokalov	
Cinzano Milan - ASPO Tours	88:83

PREISKAVE FINANČNE STRAŽE V LOMBARDIJI IN VENETU

Aretirani tihotapci «umazanega» denarja

Med aretiranci tudi odvetnik - strokovnjak za carinske zadeve in carinski funkcionar v Pescari

MILAN, 17. — Po zadnjih vesteh je pomočnik državnega pravnika Caizzi izdal 13 in ne 15 zapornih povelj v zvezi s preiskavo o »izpiranju« umazanega denarja, to je denarja, ki je prihajal in prihaja še vedno od odkupnih za ugrabitve, oziroma drugih protizakonitih dejanj. Sporočajo, da so policijski organi aretirali 10 oseb, tri pa še vedno iščejo. Proti trinajstim osebam je pomočnik državnega pravnika naperil vrsto obtožb, ki zadevajo med drugim kriminalno združevanje.

V Pescari so aretirali višjega carinskega funkcionarja Renata Titomanlija, ki je baje povezan s tihotapki dejavnostjo. Danes so nadaljevali odkupovanje velikih kupov smeti pri Vareseju, kjer preiskovalni organi domnevajo, da je zakopano truplo ene od oseb, ki so jih že pred več kot letom dni ugrabili na tistem področju, ali pri Comu. Buldožerji so prišli že v globino 3 metrov. Domnevajo (če so bila obvestila točna), da bodo kmalu našli kako truplo, oziroma človeške ostanke.

O poteku preiskav v milanski pokrajini in sploh v Lombardiji še niso znane podrobnosti, ker so te popolnoma tajne. Zdi pa se, da so preiskovalni organi začeli preiskave tudi v Venetu. Na milanskem področju se vsekakor vrstijo druga za druga preiskave po stanovanjih, uradih raznih družb itd., ki jih opravljajo finančni stražniki.

V Evori na Portugalskem spopadi z demonstranti

Pozneje se je zvedelo za imena osmih aretirancev. Predvsem gre za dva kolovodja tihotapcev, in sicer za Ettoreja Cichellera in geometra Luigija Dapuetta. Potem je na spisku odvetnik in strokovnjak za carinska vprašanja dr. Paolo Maria Vecchio (svoj čas je zastopal kot tovarne letal »Caproni«). Sledijo še: Valter Dami, Piero Bianchi, Desdemona Calatroni, Giulio Paimi in Annamaria Zanelli. Vsi ti so iz Milana.

LIZBONA, 17. — Včeraj je bilo v Evori (večje mestno središče v pokrajini Alentejo jugovzhodno od Lizbone) več hudih izpadov pri katerih je policija uporabila tudi strelno orožje. Na srečo ni bilo človeških žrtev. Komunisti dolžijo za izgrede stranko CDS (Socialni in demokratiški center) v vrstah katere se zbira zemeljski posestniki, ki se z vsemi svojimi silami upirajo agrarni reformi.

Danes je tajnik Portugalske socialistične stranke Mario Soares izjavil, da njegova stranka in komunisti ne bodo mogli nastopiti enotno na prihodnjih volitvah.

Karl Schiffner

Dodatna preiskava o zločinih v uničevalnem taborišču v Rižarni je pred pomembnim razpletom: od obtožencev Allersa in Oberhauserja, ki čeprav samo moralno, »sedita« na zatožni klopi v dvorani tržaškega porotnega sodišča, se krog postopno širi tudi na druge pripadnike zločinske skupine Einsatzkommando Reinhard, katerih je bilo skupno nad 90. To so bili morilci — kot je zapisal dr. Ferenc v tedniku »Komunist« — kakršnih se ni bilo v vrsti človeških zgodovini, saj so od marca ne jeseni 1939. leta, ko se je začela druga svetovna vojna, pa do svetle pomladi 1945. leta, ko je Evropa zadela v svobodi, samo morili. Pobili so na stotisoče ljudi, pa ne na frontah, pač pa v globokem zaledju: najprej nad 7.300 duševno bolnih in telesno onemoglih ljudi v Nemčiji in v nekaterih iz sedenih deželah — med drugimi na slovenskem štajerskem — nato več kot poltisoč milijon Židov na Poljskem in končno nekaj tisoč ljudi v tržaški Rižarni, kjer so si s jesi 1943. leta uredili taborišče, zapore in morišče.

Marsikateri od teh zločincev je že umrl med zadnjimi tudi poveljnik Einsatzkomanda Dietrich Allers — veliko pa je še živih in svobodnih. Komu od teh bo tržaški sodnik dr. Serbo, ki vodi dodatno preiskavo, naslovil sodne pozive? Odgovor na to vprašanje ni lahek in je mogoče samo na osnovi logičnega sklepanja, ne pa na osnovi dejanskih izjav preiskovalcev, ki so seveda vezani na tajnost preiskovalnega postopka. Poudariti gre tudi, da bo dr. Serbo sodne pozive poslal danes ali najpozneje konec tedna po normalnih diplomatskih kanalih, čeprav kot kaže, ne pričakuje velikega sodelovanja od nemških oblasti. Javni tožilec dr. Coassin, ki zastopa državno pravdnitvo v dodatni preiskavi je namreč izročil včeraj jutraj preiskovalnemu sodniku svoje zahteve, na osnovi katerih naj bi dr. Serbo podpisal štiri ali pet sodnih pozivov.

AMENDOLA OB ZAKLJUČKU SREČANJA CESPE

Nujni takojšnji ukrepi za preprečenje katastrofe

Zavzemanje KPI za pozitivno gospodarsko politiko neodvisno od vstopa v vlado

RIM, 17. — V svojem zaključnem govoru na srečanju CESPE (centro studi di politica economica — središče študijskega gospodarstva) je predsednik centra Giorgio Amendola izrecno zahteval odstop zakladnega ministra Colomba ter izvajanje nove gospodarske politike v okviru novih političnih odnosov, ki naj bi zagotovili italijanski vladi in državi zaupanje italijanskih državljanov in tujcev.

Današnjega zaključnega zasedanja, na katerem so nastopili številni ugledni politični in družbeni delavci (med njimi tudi Ugo La Malfa), so se udeležili sam sekretar KPI Berlinguer ter drugi visoki predstavniki KPI.

Ko je govoril o splošnih gospodarskih vprašanjih, ki tarejo Italijo v tem trenutku ter še pod neposrednim vplivom zadnjega ministrskega sveta, ki je sprejel vrsto hudih davčnih in drugih ukrepov, je Amendola dejal, da se lahko smatra ministra Colomba za nekakšnega generala Cadorna »gospodarskega Kobarida« (»Caporetto economica«). Kot je znano, je general Cadorna poveljeval italijanski vojski leta 1917, ko je prišlo do prodora avstrijskih in nemških čet na fronti pri Kobaridu, ki je povzročil unik italijanske vojske do reke Piave.

Amendola je še poudaril, da sedanje stanje na gospodarskem področju ne dopušča nobenega odlašanja. V tem trenutku, ko se položaj slabša z veliko naglico, lahko z bojaznijo pričakujemo ali nastop nekotrošne inflacije ali pa sprejemanje omejevalnih ukrepov, ki bi pa pripeljalo do dokončanja in splošnega omtvitvenja. Če se bo nadaljevalo sedanje razdobje politične negotovitosti, o pomanjkanju vsakršne stvarne vladne pobude, ali pa če se bodo sprejemali iz obupa skrajni ukrepi, kot se je zgodilo prejšnjo noč, se bodo te temne perspektive lahko uresničile.

Amendola je še dodal: »Ne moremo čakati na trenutke, ko bomo v vladi, da bi predlagali platformo za boj proti devalvaciji, brezposelnosti in za premagovanje krize. Če bi odlašali, obstaja nevarnost, da bomo prišli do gospodarskega zloma, ali pa do politične katastrofe.«

Proces zaradi goljufije v podjetju Jadran

Zato Amendola meni, da je obramba lire premisa za vsako zdravljenje današnjega gospodarstva, za obrambo zaposlenosti, investicij in mezd. Zato se postavlja zahteva po izdelavi in izvajanju izrednega načrta v okviru politike načrtovanja in reform v okviru srednjeročnega načrta, kjer bo treba upoštevati predvsem vprašanja investicij, Juga in kmetijskega. Treba je nadalje sprejeti stroge ukrepe za nadzorstvo nad gibanjem kapitala. Dovolj bo 10 ali 100 trupnih primerov pri razbijanju poskusov za nezakoniti izvoz kapitalov. Nadalje bo treba pripraviti nekaj posebnih načrtov za investicije, uvedi stroge davčne ukrepe, zožiti notranjo potrošnjo s kvalitativno selekcijo. Treba je opustiti pojme kot so »globalna povpraševanja«, »globalna potrošnja«; treba je iti po poti treznega izbora potrebnosti: zavirati nekatere vrste potrošnje, pospeševati druge. Treba je tudi omejevati osebnih dohodkov, tude na selektiven način: zvišati nižje dohodke, znižati srednje ter znižati visoke, ki so za javnost naravnost škandalozni. Samo na ta način bo mogoč boj proti brezposelnosti, boj za nova delovna mesta mladim.

KOPER, 17. — Kot vse kaže bo zelo težko dokazati, po katerih kanalih je izginilo 10 milijonov dinarjev, ki jih je s protizakonitimi postopki iz družbenih sredstev prešla v zasebno lastnino skupina petih bivših vodilnih funkcionarjev uvoznega podjetja »Jadran« v Sežani. To je bila pravzaprav glavna tema današnjega nadaljevanja razprave pred petlandskim senatom o krožnega sodišča v Koprju. Sodišče je nadaljevalo z zaslišanjem Viktorja Ziberne, ki se je v javnosti izjavil izkramljal vprašanjem sodnikov in zagovornikov soobtožbenih. Vendar so se najdlje zadržali pri ugotavljanju, kdo je komu dajal dolocene denarne vstote, ki so romale kot podkupnine in provizije na različne naslove sodelavcev v predstavnosti Jadrana in v druga podjetja. Veliko dejstev in dejani tožene peticije so na obravnavi vedeli, vendar je pomembnejše to, kar povzroča prekinitev obravnav. To se je zgodilo danes, ker so gospodarski obtoženci niso hoteli, razumeti izjave, ki ni bila točno prevedena iz slovensčine v slobohrvaščino. Mnoge čude, kako da se pravilniki ne zaustavijo ob številkah, ki navedajo velike vsote denarja, za katere je skupina obtožbenih oškodovalcev, pač pa so jim kot kaže, pomembnejše formalno-pravne definicije.

L. O.

REŽISER JE NEPRIČAKOVANO UMRL VČERAJ POPOLDNE V RIMU

Z režiserjem Lucchinom Viscontijem Italija zgubila velikega umetnika

S svojimi deli je veliko prispeval k posodobitvenju filmskega in gledališkega izražanja

RIM, 17. — V svojem rimskem stanovanju je danes popoldne nepričakovano preminil filmski in gledališki režiser Lucchino Visconti. Umetnik, ki je vnesel veliko novosti v italijanski filmski in gledališki jezik, je podlegel srčni kapi. Pred časom je zbolel za gripo, kazalo pa je, da si je že opomogel, ko ga je nepričakovano strla kapa.

Konaj se je razširila vest o Viscontijevi smrti se je v njegovem stanovanju v Ul. Fleming v Rimu začeli zbirati znanci in prijatelji, da bi izkazali še zadnjo čast pokojniku. Njegova smrt je, kot so poudarili največji filmski in gledališki umetniki, velika zguba za italijansko umetnost in kulturo, saj so vsa njegova dela mejnika v zgodovini filmskega in gledališkega jezika. Lucchino Visconti se je rodil 1906. leta v Milanu v eni najstarejših milanskih družin. Že od mladih nog je pokazal veliko nadarjenost za umetnost. Najprej se je posvetil glasbi in zlasti violončlu, nato pa je navdušil za film in gledališče. Kot režiser je zrasel v šoli francoskih umetnikov Renoira in Carnéja, katerega je bil za pomočnika v nekaterih filmih. Življenje v Parizu je bilo za mladega Italijana velikega pomena, saj je doživel umetniško in politično. Kot režiser se je odločilno uveljavil 1941. leta s filmom »Obsessione«, na kar se je posvetil gledališču. Po oceni kritikov in občinstva so bile njegove režije najvišji izraz estetske popolnosti, ki jo je Visconti prejel s svojo kulturo in s posebnim umetniškim čutom. S svojimi režijami je vnesel pomembne novosti na italijanski odred. Ena od njegovih značilnosti je bilo iskranje dovršenosti, tudi skorajda pikolovsko realizacijo scenarija, saj je vselej zahteval na odru originalno pohištvo in opremo. Prav tako pa je bil znan po dolgih in napornih vajah, ki jih je zahteval od igralcev, da bi dosegel cilj, ki si ga je zastavil. Med drugim je odpravil tudi šepetala. Med njegove najboljše režije spada brez dvoma »Un tram che si chiama desiderio« in »Smrt trgovskega potnika«.

Ko se je leta 1948 vrnil k filmu z »La terra trema« je osvojil prvo pomembno priznanje na filmskem festivalu v Benetkah, kot pripovednik pa je dosegel višek s filmom »Senso«, ki so ga cenili kot izredno »fresko« tako z estetskega kot z zgodovinskega in psihološkega vidika. Po kratkem presledku je znova vzbudil pozornost kritikov in občinstva z delom »Rocco e i suoi fratelli«, v katerem je orisal težave družine južnjaških zdoncev, ki pri-

de v stik z industrijsko družbo. Kot umetnik in pripovednik se je odtejel Visconti povzpel vse višje. V svojih zadnjih filmih »La caduta degli dei«, »Morte a Venezia« in »Ritratto di famiglia in un interno« pa je prelil v filmski jezik »čustva in doživlja, ki so že dalj časa dozorjela v meni.«

V teh dneh se je Visconti ukvarjal z montažo svojega zadnjega filma »L'innocente«, ki ga je pripravil po istoimenskem romanu Gabrielea D'Annunzia in ki so ga že izbrali kot zastopnika italijanske kinematografije na filmskem festivalu v Cannesu.

Izraelski vojaki ubili 11-letnega dečka

TEL AVIV, 17. — Izraelski vojaki so danes streljali na arabske demonstrante v mestu Eyzanija (svetopisemska Betanija) blizu Jeruzalema ter ubili nekega 11-letnega dečka. Ranjena sta bila še druga dva mladenčca.

Pripadniki »mo — je dejal se Amendola, da se soočimo s stališči drugih demokratičnih stran« S tem sprejemamo La Malfvo predlog. Zdelo se, da bi bile tudi druge demokratične stranke pripravljene, da se soočijo z nami. Ne bomo pa dovolili, je še dodal, da bi se po kongresih nadaljevalo razdobje težke preobrnje vrhunskih manevrov. »Kje bomo čez nekaj tednov, ko je sedaj dolar na ravni 1.000 lir in potem ko smo izpraznili vsakršno možnost prejemanja kreditov iz tujine, v trenutku ko se je notranji položaj strašno zaostil, ter zahteva takojšnje nujne ukrepe? Te ukrepe je treba sprejeti takoj ter se ne zanašati na pomoč iz tujine. Kot je dejal La Malfa, moramo mi storiti vse kar je potrebno, da se izvlečemo iz krize. Menim, da so v Italiji v vseh strankah politične sile, ki so zmogne, da prispevajo pri premoštvosti krize same. Na te sile je treba računati.«

V svojem govoru je Amendola še pribil, da bo KPI, če bi stopila v vlado, storila ta korak, da bi ščitila interese delovnih množic.

KOPER, 17. — V prostorih skupnosti Italijanov v Koprju je bil noč

Globočnikov prvi pomočnik Ernst Lerch

Krog obtožencev za zločine v Rižarni se postopno širi

Sodni pozivi nacističnim veljakom - Preiskovalci pripravljajo zaporni nalog za Globočnikovega prvega pomočnika Ernsta Lercha?

prav tu. To je med drugim potrdil tudi Oberhauser v pričevanju pred nemškimi sodniki. »Moram priznati — je rekel med drugim — da sem moral biti čestokrat priča eksekucijam, ki jih je odredil SD na osnovi, vsaj tako sem menil (vendar pa tega ni nikoli preveril) obsodbo političnega sodišča. »Polizeigenheit«. Dodal je še, da je bil Einsatzkommando v vsem odvisen od SD tudi za deportacijo Židov.

Očitno je torej, da gre tudi pripadnike te zločinske policije obtožiti večkratnega umora v obremenilnih okoliščinah, zlasti se, ko imajo preiskovalci v rokah dokaz, da so nacistične oblasti z desno roko gradile neke vrste pravno zakonitost, z levo pa so vse podrejene spodbujale, naj te zakone prežirajo in naj ravnavajo »po vesti«. Tako gre namreč tolmačiti Hitlerjevo priporočilo vojaškim sodiščem, naj politične jetnike in »bandite« prepuščajo policiji.

Je zato tudi Lerch med naslovniki sodnega poziva? Zaenkrat so tudi v tem pogledu možne samo domneve, ker so preiskovalci v svojih govornih dvomih, če že ne protislovjih. Ko sem dopoldan pred uradom srečal javnega tožilca dr. Coassina in ga vprašal koliko je sodnih pozivov ter komu so naslovljeni, je namestnik državnega pravdnika poudaril, da je on sporečl dr. Serbu samo svoje zahteve, vsakršna nadaljnja odločitve pa je v pristojnosti preiskovalnega sodnika. Dodal pa je vsekakor, da so nekatera imena že objavili časopisi v svojih poročilih. Torej je med naslovniki pozivov tudi Lerch? Govori se, da pripravljate zanj zaporni nalog? Namestnik državnega pravdnika je odgovoril z vprašanjem: »Kako se ukrepa, ko gre za večkratni umor v obremenilnih okoliščinah?«

Pozneje so preiskovalci v pogovoru z drugimi kolegi, ki so zahtevali jasnejše odgovore sicer potrdili, da bodo danes ali najpozneje do konca tedna poslali štiri ali pet sodnih pozivov, odločno pa so demantirali vest o sodnem pozivu ter o zapornem nalogu za Lercha. Dvom pa vsekakor ostaja.

Ko smo že pri Lerchu naj omenim, da je bil možakar pred tremi leti aretiran v Celovcu in da se je proti njemu začel proces, osnovan na zahtevnem svezju dokaznega gradiva in dokumentarnih pričevanj. Sodna obravnava, ki je dvignila veliki prahu in ogorčenju v celovski »dobri družbi« čes »ekaj bi sodni ukrepi proti ljudem trideset let po vojni«, je bila prekinjena po dveh dneh in Lerch se je lahko svobodno vrnil v krog svojih znancev ter z njimi veselil v pustnem času. Vprašanje je torej, če bi avstrijske oblasti bile pripravljene na sodelovanje z italijanskimi oblastmi, tudi če bi se to odločile za sodni postopek proti predsedniku celovske trgovske zbornice. Pravijo namreč, da je Lerch, ki je bil po 1945. letu večkrat v Trstu, po vojni naredil veliko uslug zaveznikom, zaradi česar naj bi tedaj odnesel celo kolo in naj bi bil še danes pod njihovim zaščitnim dežnikom. Če so te vesti resnične, pojasnjujejo marsikaj.

VOJIMIR TAVCAR

Saj ni res

(Nadaljevanje s 4. strani)

vami, vendar sta zanemarljiva svoj prvi cilj, pač pa sta se posvetila izključno vprašanju, ali so Inki zares že leteli. Odkrila sta še vrsto legend in črtovjev. Legende in črti pa ne govorijo le o človeku, ki zna leteti, pač pa tudi o tem, da je »praoče tega naroda« bil sin božji, ki je prišel s Sonca». Nadalje sta zvedela, da »duhovnikov, kadar so umrli, niso pokopali, pač pa so ti odtelili na Sonce«. Odkrila sta še več starih keramik s črti, ki prikazujejo ljudi v trikotnih letalih.

Če je res, da so pripadniki starih narodov, ki so živeli na področju sedanjega Peruja, zares znali in mogli leteti s pomočjo volh letal v obliki piramid, je morda to hkrati tudi odgovor na vprašanje, kako so nastali velikanski črti živali, ptic in geometričnih likov na platoju Nascu. Tu namreč na površini kakih 50 kv. km obstajajo na tleh velikanski črti, ki se morejo videti, ki se morejo razločiti le z višine, najmanj z višine 100 metrov. Zelo dvomljivo stanje v arheologu Erich von Däniken, ki je pred leti močno vzbudil duhove v svetu, je trdil, da so te črte napravili »ljudje«, ki so prišli iz vesolja. Toda če je res, da so Inki in njihovi predniki že znali leteti, ni bilo potrebno, da bi črte že bili napravili »ljudje« z drugih svetov». Lahko so jih napravili tedanji preprosti zemljani, torej stari Inki.

Seveda gre še vedno za domnevo. Toda to ni edina domneva, na katero tudi moderna znanost še ne najde odgovora. Odgovora ne najdemo tudi velikanski predori, ki prav gotovo niso delo matere prirode ali nekih prirodnih sil, saj vodijo iz perujskih gor v Tih ocean in so dolgi kilometre in kilometre.